ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈՒՍՈՅ համար, տարեկան 70 դրշ. Վեցամսեայ 35 դրշ. Եռամսեայ 20 դրշ. — ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 90 դրշ. Վեցամսեայ 45 դրշ. Եռամսեայ 25 դրշ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 25 ֆր. Վեցամսեայ 13 ֆր.:

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ է

ԶԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

ԾԱՂԻԿ

ՕՐԱԳԻՐ

"زاغچك" ارمنيجه يومى وسياسى غزه‌سى

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կուրչունլու խան, թիւ 7

ՍԱԳԱԼԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է հասցէս գրուած ըլլայ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի տրուիր:

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK

Galata, Kourchounlou han, N· 7 Constple.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՅ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԶ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 535 "ԾԱՂԻԿ" ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ 17 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1902 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

ՀԻՒԱՆԴԱՊԱՀՈՒՀԻՆԵՐ

Շատ գեղեցիկ է քայլը, զոր առնուեցաւ։ Հիւանդապահուհիներ հասցընելու այն աղուոր գաղափարը որ տարիներէ ի վեր Պոլսահայերու մրցքին մէջ ծայր տուած էր չնորհիւ զարգացած ու աչխարհ տեսած անձնաւորութիւններու գրական եւ գործնական թելադրութիւններուն, այն գաղափարը որ չատնց գոյութիւն ունէր արդէն եւ իր բոյնը չինած էր ամէն մարդասէր Հայու սրտին մէջ, այսօր պակուած է գործադրութեան ու իրականացման փաւքով։

Ամէն անոնք, որոնք կ'արգահատին հիւանդին դժբաղդ վիճակին, ամէն անոնք որոնք կը սիրեն հիւանդը իր թշուառութեան մէջ, իր՝ կեանքէ զրկուածի ու ընութեան՝ կամ առժամեայ կամ տեւական խորթ զանկի դիրքին մէջ, այդ կարգի բոլոր անձերը ուրախ են այսօր։

Որովհետեւ, այդ թշուառներուն, այդ զրկուածներուն, տառապողներուն խնամք, եւ մայրական խնամք, իգական քնքուշ խնամք տանելու միջոցը ունեցանք վերջապէս մենք ալ, մեր հասարակութիւնն ալ։

Կիրակի օրը, Բերայի Աղքատախնամի սրահին մէջ պարզուկ ու չատ սիրուն համախմբութեան մը ներկայութեան, կատարուեցաւ բաչխումը իսկ անդրանիկ հիւանդապահուհիներու վկայականներուն։

Ահաւասիկ արուեստ մը՝ ըսենք դրական կերպով խորհելով, ահաւասիկ հաց ալ ճարելու եղանակ մը՝ ըսենք պարզ խօսելով, որ իր մէջ կը պարունակէ մարդը սիրելու գերագոյն բարոյականը։ Ճառախօսները պէտք եղածին չափ ըսին արդէն, հանդէսին առթիւ։ Հիմա, այն չորս տիկինները եւ հինգ օրիորդները որոնք հիւանդ նայելու, հիւանդին հետ ապրելու ծանր պաչտօնին կոչուած կը հռչակուին հրապարակաւ, գիտեն թէ ինչ տեսակ գաչտի մը մէջ կը դնեն ոտքերնին։ Անոնք կը մտնեն կեանքին ամէնէն տխուր պատկերներուն գոգը, կը մտնեն հոն ուր կեանքը իր ամէնէն այլանդակ կրսկծանքներովը կը պարզուի, կը մտնեն հոն ուր կը տիրէ հիւանդութիւնը, հոն ուր,—պէտք է ըսել,—կը տիրեն անթիւ հիւանդութիւնները, ցաւերը, արտաքինը, ներքինը, համաճարակը, անբուժելին։

Ու այս ընելուն մէջ կորով պէտք է, ամէնէն աւելի, որովհետեւ յաղթանակ մը կայ տանելիք։ Մարդուն ընութիւնը Լուսեւամբը ակար, երբ մանուկ դարի է չափէն աւելի, դիւրազգած է, եւ դիւրազրկիր, կը սարսռայ հանդէպ տանջանքոտ կենցաղավարութիւններու, կը սոսկայ ժանտատենդի խեղճ զոհին ցաւագոյն դառնութիւններուն հանդէպ, կը խորշի փտախտի մը քայքայող աւերէն, կը վախնայ մենինգիթէն տուայտող մանկիկին գալարումներէն, կը խրտչի մահամերձ հիւծախտաւորին թուքէն ու հեքէն։ Այսպէ՛ս է։ Եւ սակայն ճակատագրական հակադրութեամբ մը, երբ մէկ կողմէն կերպով մը նուազ բարի ըլլալու է ըսենք, պայքարելու համար այդ ցաւերու բազմութեան դէմ, միւս կողմէ ուժեղ բարութիւն մըն ալ անհրաժեշտ է, առատ ու յորդող բարութիւն մըն ալ պէտք է, ձգելով կեանքին միւս հեշտանքոտ ու հրճուալի զբաղումները հիւանդ խնամելու առաքելութիւնը զգալու համար իր մէջ։

Ասո՛ր համար բարձր է իմ աչքիս կինը որ հիւանդին հետ անցընելու կը խոստանայ իր կեանքը։ Ասո՛ր համար կը սիրեմ ես ճչմարիտ հիւանդապահը, հիւանդապահուհին . . . : Բժիշկը նոյնը չէ՝ իմ աչքիս, բժիշկէն աւելի՛ բարձր է ինծի համար ան որ տառապողը ոչ թէ դարմանելու միայն այլ մարմնապէս խնամելու ու հոգեպէս սփոփելու կոչուած է։

Մարմնապէս ու հոգեպէ՛ս բնականաբար։ Ասիկա պէտք է դիտնան ամէնէն առաջ այն չորս տիկիններն ու հինգ օրիորդները, պէտք է գիտնան թէ կրկնակ է իրենց պարտաւորութիւնը. իրենք՝ բժիշկին խրատները գործադրելով կամ որոշուած դեղերը տալով հիւանդին չպիտի կրնան բաւականանալ, այլ ամէնէն աւելի,—գիտե՛ն հարկաւ,—պիտի դարմանեն հոգին իրենց յանձնուած տառապողին, որովհետեւ դժբաղդարար կարելի՛ չէ հոգին բաժնել նիւթէն, կարելի չէ՛ միտքը անջատել մարմինէն։ Ցիղիքական ցաւերու մէջ անհանգիստին հոգին վրդոված է միշտ, խրոսված է ու ալեկոծ, ինքն ալ հիւանդ է, ու ինքն ալ պէտք ունի դարմանի եւ խնամքի։

Եւ այս իսկ չէ՞ եղած պատճառը որուն համար մարդկութիւնը նոյն ինքն, սկիզբէն ի վեր, կնո՛ջ ուղած է յանձնել հիւանդ նայելու դերը կեանքի մէջ, եւ քաղաքակրթութիւնը եկած է նուիրագործել կին էակին այդ կարողութիւնն ու այդ պարտականութիւնը։ Այսօր քաղաքակրթուած երկիրներու մեծագոյն մասին մէջ, հիւանդանոցներուն անկիւնը կամ մասնաւոր տուներու խորը, կրթուած, դաստիարակուած ու իր չաւղին մէջ զարգացած կինն է որ կը հսկէ հիւանդին մարին քով։

Կինը, բնականօրէն, մայր է զգացումով, այն տարիքէն սկսեալ՝ ուր կը սկսի ըմբռնել աչխարհը։ Հետեւաբար, խնդիր չէ եթէ օրիորդներ՝ որոնք երեւութապէս մայր եղած չեն՝ կը կոչուին մայրութիւն ընելու ամէն օր, ամէն գիչեր, իրենց ամբողջ կեանքի միջոցին, տղոց՝ որոնք իրական պարզ տղաք ալ չեն, որոնք տղայ են միայն իրենց հոգիին ու մարմնին արտակարգ պայմաններու մէջ գտնուելուն համար։ Խնդիր չէ, օրիորդ հիւանդապահուհիներուն «օրիորդ» ըլլալը կ'ըսեմ, բաւական է որ անոնց մէջ զարգացման պէտք եղած աստիճանին հասած ըլլայ մայրութեան այն գերագոյն զգացումը՝ զոր Բնութիւնը տուած է ամէն էգ արարածի։

Խնդիրը կնութեան ու իգութեան վրայ, խնդիրը զարգացած ու աղնուացած ըլլալուն վրայ է, եւ մենք ուրախ ենք այսօր որ ունինք այդ յատկութիւնները իրենց վրայ կեդրոնացնել ձգտող պաչտօնեաներ, ունինք հիւանդապահուհիներ՝ որոնք տարածուելով մանաւանդ Պոլսահայուն ամէն խաւերուն մէջ, պիտի յաջողին պէտք եղած հոգիի ու մարմնի սփոփանքը տալ հիւանդներուն, պիտի կրնան ունենալ,—կը յուսանք,—պէտք եղած բարութիւնը, այն զօրաւոր ու պիրկ բարութիւնն եւ մարդասիրութիւնը՝ որ ցաւին հանդէպ ընկրկող մեզի բարութիւնը չպիտի ըլլայ։ Ուրախ ենք որ ունինք ալ վերջապէս մեր կին հիւանդապահուհիները, որովհետեւ հիւանդին մայր պէտք է բժիշկէն առաջ, ու,—չըսի՞ արդէն,—կինը՝ մայր է միշտ զգացումով։

ԲԱՐՍԵՂ ՇԱՀՊԱԶ

ԿԱՐՃ ՀԱՐՑԱՐԱՆ ՄԸ

Անգլիական «Աքատէմի» չաբաթաթերթը՝ կարդ մը ծանօթ անձերու հարցում ուղղեց թէ՝ որո՞նք են այն երկու գիրքերը, զորս այս տարուոյ միջոցին կարդացին ամէնէն աւելի չահագրգռուութեամբ եւ հաճոյքով։ «Աքատէմի» ստացաւ բազմաթիւ պատասխաններ, որոնց մէջ ամէնէն հետաքրքրականները կրնան համարուիլ հետեւեալները.—Հէրպէրդ Սբէնսըր.—Ո՛ւ եւ է նոր գիրք չկարդացի այս տարի։ Բրոֆ. Սքիդ.— Ո՛չ մէկ գիրք. հինները եթէ կարդամ, բաւական բան է արդէն։ Տիկին Քրէյմի կը յիշէ Թալսթոյի «Կոչեր» եւ Ուիլեամ Ճէյմսի «Հաւատալու կամքը» գիրքերը։ Ուոլտր Բրէն՝ տ'Անունցիոյի «Զիդդա՝ Մորթա» գիրքը կը յիշէ։ Շատ մը անձեր, կը յիշեն Կոռքիին Նորաւէպներ։ Ուիլերմ Միքայէլ կը յիշատակէ Քոնըն Տոյլի «Հարաւային Ափրիկէի պատերազմը» գիրքը, թէեւ կ'ըսէ թէ անոր մէջ լուրջ սխալներ ալ կան։ Պ. Արնոլդ Ուայդ կարդացած է «Մեղուներուն կեանքը» եւ Ռոզի «Նաքոլէոնի կեանքը»։ Պէնժամէն Սուիֆթ՝ Զուտերմանի «Իսկէպէ տաս Լէպլն»ը։ Պ. Թոմաս Հարտի՝ Մարկարէթ Կուիթսի «Հանովէրի իշխանուհին»։ Պ. Էտմընտ Կոս ցոյց կու տայ Հէնրի Ճէյմսի «Թէր ուինկսով թէր տօու» գիրքը։ Պ. Բէդ Ռայճ ի վերջոյ կը պատասխանէ. — «Միակ գիրք մը հրատարակեցի այս տարի»։

Այս հաճելի ու կարճ հարցարանը կ'ապացուցանէ թէ Անգլիոյ մէջ ալ ֆրանսերէն գիրքերը բաւական տարածուած գտած են եւ անոնցմէ վերջը կուգան իտալերէն, ռուսերէն եւ գերմաներէն երկասիրութիւնները, սակայն ատիկա Կոռքիին համար չէ, որովհետեւ այս վերջինիս մասնաւորապէս հո՛ն ալ, ինչպէս ամենուրեք, գրական նոյն յաղթանակը կը տանի։

Վարժ գրաւարի մը պէտք կայ
Դիմել «Ծաղիկ»ի Տպարանը

ՇԷՆՇԷՆ ԹԱՆՏԻԿԻՆ ԽՕՍՔԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

(ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ)

Երկու կնիկ մաչեցուցած էր արդէն Ղայլամ Օհան երբ երրորդ անգամ ըլլալով ամուսնացաւ Շէնշէն Թանտիկին հետ։

Շէնշէն տուտուն՝ գիւղէն հարս եկած էր Էւէրէկ, չատ չատերու մէջէն խնամքով ընտրուած։

Չեմ գիտեր ի՞նչ անուշիկ բան մը ունենալուն համար, Էւէր Էւելօք ամուլ հարսները կը փնտռէր Ղայլամ Օհան, ու կ'ամուսնանար անոնց հետ։

—«Մաքին ղրսքը չատ մախպուռ կ'ըլլայ», ըսած է եղեր իրեն անդամ մը Ղասապ Արթին։

Ղայլամի առջինեկ հարսը բուն իսկ Էւէրէկի մէջէն, եւ քիչ չատ ալ խաբիրնազ տեղէ էր։

Սկիզբէն ի վեր այս մարդուն գըրաւիչ յատկութիւնները եղած են՝ հուժկու, ոսկրուտ իրան մը, երկայն հասակ, եւ արագիլի քիթ, հաստակեկ ուլուներ եւ սրունք եւ ի վերայ ամենեցուն խոշոր գլուխ մը։

Միեւնոյն կատարելութիւններով, եթէ այլուրեք ծնած ըլլար, Ղայլամ Օհան պիտի մականուանէին փոխանակ Ղայլամի, ինչ որ հեգնօրէն տրուած էր իրեն կարդալ գրել չգիտնալուն համար։

Իրեն կը վերագրէին բնականէն ժառանգուած պատրաստարանութիւն մը եւ անմարսելի զաւեշտ մը։

Ղայլամ առջի ընտրութեան մէջ չարաչար սխալուած կը կարծէր . . . , առանց որոշապէս գիտնալու ո՞ր մէկ կէտին մէջ։

Երկրորդ կինը, Էւերէկէն գուրս, կէսմէտիէն գնաց բերաւ.—արեւէն ճաթռատած, կրակի նման կասկարմիր այտերով՝ տոկուն, գիմացկուն այրի մը։

Ամբողջ թաղ գրպի մատ խածին։

—«Զախմախ, չախմախ-քար, տեսնենք ո՞րը չուտ պիտի մաչի» կ'ըսէր ամէն ոք զարմանքով։

Հինգ տարի, առանց մէկ կողմի առողջութիւնը ընկճուելու, լուռ մուռ գատեցան.—գրացիներու բացատրութիւնով։

«Ճաղացկի երկու երկանքները մէկղմէկու վրայ պոլորուեցան, առանց կռանուելու . . .»։

Ծերունի Տէր Մարգարը իսկ, անգամ մը սա փոխաբերական ձեւով զուարճախօսած էր Ղայլամին.

«Բարով խերով կը գառնաք, սակայն ոչինչ կ'աղաք . . .»։ Որուն պատասխանած էր Ղայլամ լակոնական ոճով մը.— «Ատուծոյ կրմանքը . . .»։

Ղայլամ, անվնաս մարդ, ոչ որի սիրտը կտրած էր. բաց ի անոնցմէ՝ որոնք կը յանդգնէին իր ներկայութեանը տարօրինակօրէն տգեղ կինը խօսակցութեան առարկայ դարձնել, իրմէ չափազանց կը քաչուէին հարեւտ հարսերը, տեղի չտալու համար կծու եւ թթու կատակներուն, որոնց մեծանչորհը ըրած էր Ղայլամ։

—«Աս ալ մեռնի, ի՞նչ պիտի ըլլայ»։ ըսաւ, օր մը դրացի Ցակոբ աղան.

—«Թուրվանտան ողջ ըլլայ». պատասխանեց Ղայլամ, Ցակոբ աղաի կնկան անունը տալով։

*** Զարդար կեսիրը (այս էր Ղայլամի երկրորդ կնոջ անունը.) ցաւկոտեցաւ, դուռ դրացիներու մէջ փախստական չրջան ընել սկսաւ։

Էւերէկ հարս գաչէն ի վեր ենթակայ եղած որովայնի բորբոքումը սատկացաւ, սաղմնային անդարմանելի խանգարումի մը տեղի տուած էր։

Հիւանդտեսի գացողներուն՝ հաղիւ սկսած էր գէշ—ցաւին սկզբնապատճառը եւ չարժառիթը բացատրել, անարին ծայրը նչմարեց Ղայլամը, որ կատուի խոչոր այքերը կը պնտացնէր տարօրինակ եւեւէլներով . . . :

Ղայլամի ընտանեկան ներքին կեանքովը չափազանց կը հետաքրքրուէին թաղեցիքը, եւ արտաքոց չատ մը բաներ գիտէին արդէն Ղայլամի ընտանեկան կեանքին։ Զորս իմացած էին դժբաղդ Եղնիկին, հիւանդութեան վերջին օրերուն մէջ։

Այդ միակ պատճառաւ, Ղայլամ հիւանդ կնկանը մնարէն չէր հեռանար, եւ իրաւունք ալ ունէր . . . :

—«Երկաթ ընայ, չի գիմնայ», ըսել սկսան կիները։

Ղայլամ չյուսահատող յանցաւորի մը պէս, ուսերը կը թօթուէր, եւ միտքը դրած էր գիտցածէն մազ մը չչեղիլ։

Զարդարը մեռաւ, թաղեցին, եւ տասն օր վերջ էչը հեծաւ Զօմախլուն գնաց։

Ոմանք կ'ըսէին՝ իրեն վրայ խօսուածները չլսելու համար, ուրիշներ ալ կ'ըսէին՝ նոր կնիկ մը փնտռելու համար։

Այս վերջիններուն ենթադրութիւնը ճիշդ եղաւ։

Օր մը ալ, հարսանեկան թափորը,—Իւաւորներու ամբողջ կառաւան մը—կ'իջնէր տնանայով երեսակալով։

Ղայլամ խմած, հարբած էր։

Իշուն վրայ կլլտելով. հասակեկ փայտ մը ձախլիկօրէն ճօճան ճեղքրտած ափերուն մէջ, յիշոյք հայհոյանք կ'ուղղէր էւերէկցիներուն հասցէին։

—Ի՞նչ կը խառնուին եղեր իմ գործիս, իրենցմէ կնիկ ուզեմ թող չը տան. իմ արդուճիս՝ կեսրի ուզածս, հէմ տէ ուզած տեղէս կը գտնեմ. աղջիկը չըլլայ նէ՝ մայրը, մայրը չըլլայ նէ նէնէն կ'առնեմ. ու կը կրկնէր, կ'երկարէր, այդ միջոցին 3-4 անգամ էչէն վար գլորած, ու կունարկիկ ճակատը գեղդած էր։

Շէն չէն հարսնիք մը եղաւ Շէնշէն Թանտիկին հարսնիքը։

Երեք օրուան եկած էր, ձեռքովը տուներ չտկեց, թոնիր վառեց, ու պարկուկ (բարկ) թոնիրին մէջ հաց եփեց, կեղր գնաց, լաթեր խաչեց, ապուրցու, մսացու առաւ չէնք չնորհք տուն լեցուց։

Ղայլամի քէյֆն եկաւ, թիւթիւնի խոչոր քեսեն լեցուց դուրս ելաւ, տաքուկ արեւ փնտռելու։

—Ա՜հ, դուք էք, աղաղակեց այս վերջինը դէմքը ճառագայթելով։ Ժամացոյցի մը չափ ճիչդ։ Բայց ըսի ձեզի թէ մեր սիրելի հիւանդը չատ ազեկ վիճակի մը մէջ պիտի գտնէք։

—Շա՛տ աղէկ ուրեմն, ազնիւ Տիկին, չատ ուրախ եմ այդ բարի լուրը տալերնուդ համար ես ալ հիմա եկայ պարզապէս խօսք առած ըլլալուս համար, որովհետեւ բժիշկ մը իր խօսքին ծագան է։

—Եւ հպարտ պէտք է որ ըլլաք, ազնիւ Տոքթէօր։ Պզտիկ սրուակով մը առողջութիւն բերիք անմիջապէս, ինչ որ պզտիկ պատիւ մը պիտի չըլլայ ձեզի համար։ Ես պիտի տարածեմ ամէն կողմ ձեր արժանիքը։

—Եթէ կը հաճիք, ազնիւ Տիկին, լարեց բժիշկը —ուրախ որ իր գովքը կ'ընէին այսպէսով այն թաղին մէջ՝ ուր եկած հաստատուած էր.—եթէ կը հաճիք, հիւանդին քով երթանք։

—Կեցէք սակայն վայրկեան մը, առնեմ բանալին։

—Ո՞ր բանալին։

—Մեր սիրելի հիւանդին սենեակին բանալին։

—Ինչպէս, դուռը զոցեցի՞ք վրայէն։

—Այնպէս ուզեց, սիրելի տոքթէօր, վախցաւ որ մի՛ գուցէ այս առտու ոտքի չկարենայ երթալ եւ բանալ դուռը։

—Բայց եթէ գիչերը ծանրացած ըլլար հիւանդութիւնը...

—Վտանգ մը չկայ, Պարոն Տոքթէօր։

—Ի՞նչ գիտէք։

—Այս գիչեր երկու անգամ քալեր եկայ. մէյ մը կէս գիչերը կէս ժամ անցած, մէն ալ ժամը երկուքուկէսին։

—Հիւանդին սենեակը մտա՞ք։

—Երկրորդ անգամին այո՛, որովհետեւ առաջինին մտցած էի հետս առնել դրան բանալին։

Խրճած, գլգլած էր այլ եւս սիկառ փաթթած տանն ձեռքերը կը դողդողային, ու գետին թափած թիւթիւնները հրդոլ խիճոլը փասին քըսակը կ'առնէր կը նետէր։

Բարեկամ չունէր. չարաճճի լակոտներ էին զինքը չրջապատողները։

Գլանիկը փաթթելու համար առնոց կու տար, անոնք ալ առնելով կտիկը կը գնէին, եւ կամ ծխախոտը պահելով իչու աղրով կը պլորէին բարակ թուղթը։

Ղայլամ սարսափելի ծխող մըն էր.—Մորացորենի ծոպէ փաթթուած սիկառները երկու քաչելով, չորաղբով չինուածները չորս քաչելով կը հատցնէր։

Անդամ մը Ս. Թորոս եկեղեցիին բակը, ժառաղի օճախներուն վրայ նստած էր, կռնակը ձիրմեռեցնց պատին կոթնցուցած։

Երեք փոքրիկ տղաք ինքնաբերաբար լաւ փաթթուած գլանիկ մը հրամցուցին, եւ հեռացան։

Կայծքար զարկաւ, վառ արեթը դրաւ հասակեկ սիկառին ծայրը, ուֆֆֆ . . . մը քաչեց, փսսած թուչերուն կաչիները ներսէն իրար դպցնելով, երկրորդ ուֆ . . . ֆ . . . ֆ մը, եւ յանկարծ ֆչֆչալով մը մէջտեղի վառոդը բռնկեցաւ, այրելով կէս-կրծած դեղին պեխը, եւ աղտոտ մորուքին մէկ մասը.—ինք ալ բարկացած, վաղեց տղոց եռեւէն, որոնք ժամուն անկիւնը դարձած իրենք զիրենք ապահով կը կարծէին չար ծերու՝ կի չանթերէն։

Հասաւ, գաւազանը նետեց, տղաքներէն մէկը գլխէն զարնուած ուքաղգի պէս երկու ոտքին վրայ անդամ մը դարձաւ դեռին ինկաւ.—վազեց միւսն ալ բռնեց տրշմեց (դրոշմեց), ու ոսկրուտ, չարժական բազուկը պիտի նետէր միւսին, յանկարծ Սուրբ Գէորգին պէս հասաւ ժամկոչը։ Եւ ազատեց երրորդը Ղայլամի խրշիմեն։

Միւս տղայոց ալ դարման տարաւ, ժամկոչ Գէորգ աղան, որոնց մայրերէն մէկ մէկ գունաւոր թաչկինակ նուէր ստացաւ։

Ղայլամ երջանիկ էր, — իր հանգստութիւնը խանգարողը չարաճճի տղաքներն էին, եւ երբեմն ալ Շէնշէն Թանտիկը։

Իրաւ, թէեւ իրար յարմարած էին, սակայն կիներ ամէն մէկ խօսքին մէջ մեր «բրահմէրլիկ»ը կ'ըսէր։

—«Մեր բրահմէրլիկը խելացի էր, մեր բրահմէրլիկը չատ խօսան չէր, մեր բրահմէրլիկը վէ՛ր, մեր բրահմէրլիկը վար»։

Ղայլամ տեսաւ որ ասոր վերջը պիտի չգայ։

—Կնիկ, այսօր անկողիններս վերը, սանդուխին զլուխը փռէ՛, հրամայեց։

Շէնշէն հնազանդեցաւ։

Երեկոյին, առանց աղօթելու, ամաչապարեց անկողին մտնել Թանտիկէն առաջ, ու բռնեց ձախ կողմը։

Թանտիկ հետեւեցաւ անոր, եւ երկնցաւ աջին։

—Կնիկ, ինծի մարկ ըրէ։ (ուշադիր մարկ կ'ընէ կինը)

—Ծեր Բրահմէրլիկը գայ հոս պառկի՞ մարկ ընելու։

—Եւ անբնական բան մը գտա՞ք։

—Ինչ գտա՞ յ, հարցուց Տիկին Մարի, որ առաջին անդամը ըլլալով կը լսէր այս տեսակ բան մը։

—Կը հարցնեմ թէ սովորական է դուրս բան մը նչմարեցի՞ք հիւանդին վիճակին մէջ։

—Այսինքն ո՞րքան որ կարելի էր դատել հիւանդին երեւոյթէն ո՛չ, որովհետեւ առանց քովը մօտենալու տեսայ որ հրեշտակի մը պէս խաղաղիկ կը քնանար։

—Շատ աղէկ, ազնիւ Տիկին, առաջ բանալին եւ վեր երթանք։ —Եւ երբ ն վեր, երկրորդ յարկը՝ ուր Տիկին Մարի բանալին փականքին անցուց, հրեց դուռը եւ լարգանքով ճամբայ տուաւ բժիշկին որ անցնի։

Ժան այդքերը բաց թողած էր։ Իր գէմքը տակաւին ժպտուն, ներքին ո՛չ մէկ յուզում կ'արտայայտէր։

Ու կը պիտէր մինակ։

(Շարունակելի) ՇԵՐԱՄ

«ԾԱՂԻԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (28)

ՏԻԿԻՆ ԶԱՊԷԼԻՆ ԳԱՂՏՆԻՔԸ

Ա. ՄԱՍ

Լ.

ԳԱՆԿԻՆ ՏԱԿ ՓՈԹՈՐԻԿ ՄԸ

«Որովհետեւ ահաւասիկ Զէլիքէնի ժառանգորդներէն մէկը պակսեցաւ։ Դիտեմ թէ կան տակաւին Պ. Ժէռառը եւ Տիկին Զապէլը, բայց անոնք ալ անմահ չեն վերջապէս։ Ահաւասիկ ուրեմն սիրելի Լուիզը՝ որ միակ ժառանգորդը պիտի ըլլայ ա՛յդքան հսկայական հարստութեան մը։ Եւ ե՛ս ալ կը կարծէի թէ բան մը չեմ զգար այդ սիրուն աղջկան նկատմամբ։ Մարդ ինչպէ՛ս կը խաբուի իր սրտին տրամադրութենէն։

«Զսիրե՞լ զայն, բայց ես կը պաշտե՛մ Լուիզը։

«Ա՜հ, պիտի տեսնէն թէ ինչպէս գարպաս կ'ընեմ անոր շուրջը։

«Եւ մինչեւ հիմա վարանած էի յայտարարութիւնս ընել անոր։

«Եւ մտածեցի իմ սէրս՝ ուրիշին միջոցով յայտնել անոր։ Ապո՛ւշ, երիցս ապուշ։

«Հիմա սակայն, հիմա պէտք է աչխոյժ գտնուիլ։

«Ան զիս կը սիրէ՛ եղեր, ինչպէս տպաւորուցաց տա տխմար Ժոզէֆը, խենթի պէս կը սիրէ եղեր զիս։ Առկէ աւելի աղէկ բա՞ն։

«Պ. Ժէռառ պիտի չատ գոհ մնայ զիս իրեն փեսայ ունենալով, Տիկին Զապէլ ուրախութենէն պիտի զգլխի։

«Իմ միակ հակառակորդս, Զէլիքեանը չկայ այլեւս։ Այլ եւս ընդդիմութեան մը չպիտի հանդիպիմ։ Ցաղթանակը կատարեալ է։

«Ի՛մս են այդ միլիոնները, ի՛մս է ամբողջ հարստութիւնը։

—Ա՜հ, դուք էք, աղաղակեց այս վերջինը դէմքը ճառագայթելով։ Ժամացոյցի մը չափ ճիչդ։ Բայց ըսի ձեզի թէ մեր սիրելի հիւանդը չատ ազեկ վիճակի մը մէջ պիտի գտնէք։

—Շա՛տ աղէկ ուրեմն, ազնիւ Տիկին, չատ ուրախ եմ այդ բարի լուրը տալերնուդ համար ես ալ հիմա եկայ պարզապէս խօսք առած ըլլալուս համար, որովհետեւ բժիշկ մը իր խօսքին ծագան է։

—Եւ հպարտ պէտք է որ ըլլաք, ազնիւ Տոքթէօր։ Պզտիկ սրուակով մը առողջութիւն բերիք անմիջապէս, ինչ որ պզտիկ պատիւ մը պիտի չըլլայ ձեզի համար։ Ես պիտի տարածեմ ամէն կողմ ձեր արժանիքը։

—Եթէ կը հաճիք, ազնիւ Տիկին, լարեց բժիշկը —ուրախ որ իր գովքը կ'ընէին այսպէսով այն թաղին մէջ՝ ուր եկած հաստատուած էր.—եթէ կը հաճիք, հիւանդին քով երթանք։

—Կեցէք սակայն վայրկեան մը, առնեմ բանալին։

—Ո՞ր բանալին։

—Մեր սիրելի հիւանդին սենեակին բանալին։

—Ինչպէս, դուռը զոցեցի՞ք վրայէն։

—Այնպէս ուզեց, սիրելի տոքթէօր, վախցաւ որ մի՛ գուցէ այս առտու ոտքի չկարենայ երթալ եւ բանալ դուռը։

—Բայց եթէ գիչերը ծանրացած ըլլար հիւանդութիւնը...

—Վտանգ մը չկայ, Պարոն Տոքթէօր։

—Ի՞նչ գիտէք։

—Այս գիչեր երկու անդամ քալեր եկայ. մէյ մը կէս գիչերը կէս ժամ անցած, մէն ալ ժամը երկուքուկէսին։

—Հիւանդին սենեակը մտա՞ք։

—Երկրորդ անդամին այո՛, որովհետեւ առաջինին մտցած էի հետս առնել դրան բանալին։

Խրճած, գլգլած էր այլ եւս սիկառ փաթթած տանն ձեռքերը կը դողդողային, ու գետին թափած թիւթիւնները հրդոլ խիճոլը փասին քըսակը կ'առնէր կը նետէր։

Բարեկամ չունէր. չարաճճի լակոտներ էին զինքը չրջապատողները։

Գլանիկը փաթթելու համար առնոց կու տար, անոնք ալ առնելով կտիկը կը գնէին, եւ կամ ծխախոտը պահելով իչու աղրով կը պլորէին բարակ թուղթը։

Ղայլամ սարսափելի ծխող մըն էր.—Մորացորենի ծոպէ փաթթուած սիկառները երկու քաչելով, չորաղբով չինուածները չորս քաչելով կը հատցնէր։

Անդամ մը Ս. Թորոս եկեղեցիին բակը, ժառաղի օճախներուն վրայ նստած էր, կռնակը ձիրմեռեցնց պատին կոթնցուցած։

Երեք փոքրիկ տղաք ինքնաբերաբար լաւ փաթթուած գլանիկ մը հրամցուցին, եւ հեռացան։

Կայծքար զարկաւ, վառ արեթը դրաւ հասակեկ սիկառին ծայրը, ուֆֆֆ . . . մը քաչեց, փսսած թուչերուն կաչիները ներսէն իրար դպցնելով, երկրորդ ուֆ . . . ֆ . . . ֆ մը, եւ յանկարծ ֆչֆչալով մը մէջտեղի վառոդը բռնկեցաւ, այրելով կէս-կրծած դեղին պեխը, եւ աղտոտ մորուքին մէկ մասը.—ինք ալ բարկացած, վաղեց տղոց եռեւէն, որոնք ժամուն անկիւնը դարձած իրենք զիրենք ապահով կը կարծէին չար ծերու՝ կի չանթերէն։

Հասաւ, գաւազանը նետեց, տղաքներէն մէկը գլխէն զարնուած ուքաղգի պէս երկու ոտքին վրայ անդամ մը դարձաւ դեռին ինկաւ.—վազեց միւսն ալ բռնեց տրշմեց (դրոշմեց), ու ոսկրուտ, չարժական բազուկը պիտի նետէր միւսին, յանկարծ Սուրբ Գէորգին պէս հասաւ ժամկոչը։ Եւ ազատեց երրորդը Ղայլամի խրշիմեն։

Միւս տղայոց ալ դարման տարաւ, ժամկոչ Գէորգ աղան, որոնց մայրերէն մէկ մէկ գունաւոր թաչկինակ նուէր ստացաւ։

Ղայլամ երջանիկ էր, — իր հանգստութիւնը խանգարողը չարաճճի տղաքներն էին, եւ երբեմն ալ Շէնշէն Թանտիկը։

Իրաւ, թէեւ իրար յարմարած էին, սակայն կիներ ամէն մէկ խօսքին մէջ մեր «բրահմէրլիկ»ը կ'ըսէր։

—«Մեր բրահմէրլիկը խելացի էր, մեր բրահմէրլիկը չատ խօսան չէր, մեր բրահմէրլիկը վէ՛ր, մեր բրահմէրլիկը վար»։

Ղայլամ տեսաւ որ ասոր վերջը պիտի չգայ։

—Կնիկ, այսօր անկողիններս վերը, սանդուխին զլուխը փռէ՛, հրամայեց։

Շէնշէն հնազանդեցաւ։

Երեկոյին, առանց աղօթելու, ամաչապարեց անկողին մտնել Թանտիկէն առաջ, ու բռնեց ձախ կողմը։

Թանտիկ հետեւեցաւ անոր, եւ երկնցաւ աջին։

—Կնիկ, ինծի մարկ ըրէ։ (ուշադիր մարկ կ'ընէ կինը)

—Ծեր Բրահմէրլիկը գայ հոս պառ-

կի, (իր տեղը դատարկելով եւ կինը հրելով դէպ յառաջ)։

—Մեր ըրանմէքիկն ալ հոս, (կըրկին իր տեղը դատարկելով. ու կնոջը տեղը բռնելով)։

Այդ միջոցին արդէն Շէնչէնը անկողնին ծայրը եկած էր. սանդուղին գլուխը։

—Ես ալ հոս պառկիմ, (կնոջ տեղը առնելով, եւ ուժով մը դէպ հրելով սանդուղէն վա՛ր), քեզի տեղ չի մնար, կը շարունակէ, մինչ Թանտիկ վարը տասը մատնոց սանդուղին ստորոտը խրշռան-պուտառ Ղայլամը օգնութեան կը կանչէր...։

Եւ ի՞նչ եղաւ այս հրաշալի գործնական դասին անմիջական արդիւնքը...։

Շէնչէն անդամ մըն ալ իր ըրանմէքիկին խօսքը չըրաւ։

ՀՄԱՑԵԱԿ

ՔՐՈՆԻԿ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ

ԿԱՑՍ. ՊԷՐԱԹԸ

Կիլիկիոյ Նորընտիր Կաթողիկոս Ա. մեն. Տ. Սահակ Սրբազանի պաշտօնը վաւերացնող Կայս. Պէրաթը երէկ յանձնուեցաւ Պատրիարքարանի։ Այս Պէրաթը նմանն է հանգուցեալ Մըկըրտիչ Կաթողիկոսի տրուած Պէրաթին. կը սահմանէ Կաթողիկոսին պաշտօնը եւ յարաբերութիւնը՝ Կայս. կառավարութեան եւ Պատրիարքարանի հետ։ Սոյն Պէրաթը Պատրիարքարանի միջոցաւ պիտի հաղորդուի Նորընտիր Կաթողիկոսին։

*** Կիլիկիոյ Նորընտիր Կաթողիկոս Տ. Սահակ Սրբազանը Երուսաղէմէն իր Նոր պաշտօնավայրը առաջնորդելու համար, Վարչութեան եկեղեցական պատգամաւոր Տ. Մովսէս եպսկ.ի հետ աշխարհական պատգամաւորի մը ընկերակցութիւնն ալ յարմար դատուելով, Թաղ. Ժողովը այս պաշտօնը առաջարկեր է ծանօթ վաճառական Յարութիւն էֆ. Դարմանեանի, որ իր ճամբորդութեան ծախքը իր անձնականէն պիտի հոգայ։

Քաղաքական ժողովը երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին։ Ներկայ էին միայն երեք անդամներ։ Ժողովը զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով։

Տնտես. Խորհրդոյ ներկայացուցած պիւտճէն անցեալ նիստին նկատի առնուած էր. անոր վրայ խորհրդակցութիւնները շարունակուեցան եւ ընդունուեցաւ պատրաստուած եզրակացութիւնը։

Որոշուեցաւ որ նշանտուքի աստիճանները դասակարգուին, թաղերու մէջ հաւաքիչներ կարգուին տուրքերու հաւաքման համար, Պատրիարքարանի . պէտքերուն հայթայթման համար նուազագոյն ի գործ գրուի եւ Պատրիարքարանի դիւաններու տեսուչներէն Յանձնաժողով մը գումարուի, հասոյթներու արդիւնաւորման միջոցներն ի գործ դնելու համար։

Թղթատարի, հեռագրի խնայողութիւնները կարելի չգտաւ յապաւել, եւ նկատելով որ եթէ երբեք քանի մը յապաւումներ ալ ըլլան, ասոնք պիտի յետաձգեն պիւտճէի կանոնաւորութիւնը եւ օգտակար չպիտի կարենան ըլլալ, որոշեց որ հասոյթներու արդիւնաւորմամբ պիւտճէին բացը գլխաւորուի։ Ասոնք ամէնքն ալ ժամանակին խորհուած եւ գործադրուած են, սակայն պիւտճէին հաւասարակշռութեան համար ո եւ է օգուտ չեն ունեցած։

×

Կիւմշեան ժառանգորդներու կողմէ հանգուցեալ Կիւմշեան Յովհաննէս էֆ.ի քեռորդի Մանուկ էֆ. Արզեան երէկ ներկայանալով Քաղաք. Ժողովոյ գումարման, Կիւմշեան վագֆի խնայրոյն վրայ խորհրդակցութիւններ կատարուեցան։

×

Ս. Պատրիարք. որ երեւոյթները փրկելու համար հրաւիրած էր Կորիւն վարդապետը իրեն մեղայագիր մը ներկայացնելու, այս վերջինը այդ բանը ըրած ըլլալով, Ն. Սրբազնութիւնը հաստատեց զինքը Ալթը Մէրմէրի եկեղեցւոյն քարոզչութեան պաշտօնին մէջ։ Կորիւն վարդապետ նախընթաց օրուընէ սկսեալ իր պաշտօնին գլուխը անցած է։

×

Հաւանական է որ Մայր եկեղեցւոյ միջին տաճարին բացումը յառաջիկայ կիրակի տեղի ունենայ, ուր նոյն առթիւ Ս. Պատրիարքը պատրաստ պիտի մատուցանէ։ Կ'ըսուի թէ նոյն օրը Մայր եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդը Պատրիարքարանի մէջ սեղան մը պիտի տայ ի պատիւ Սմրատեան էֆէնտիի եւ իր պարագաներուն, Թաղ. Խորհուրդը նոյն օրը երկու ոչխարներ ալ մատաղ ընելով աղքատներուն պիտի բաժնէ։

×

Դեկտ. 23ին, Բարիզի քաղաքային դատարանին առջեւ տեղի ունեցաւ այն դատը՝ զոր պատուելի Թումայեան բացած էր Բարիզի Հայոց հոգեւոր հովիւ. Տ. Վռամշապուհ քահանայ Քիւպարեանի դէմ, այն ամբաստանութեամբ թէ էջմիածնի հոգեւոր իշխանութենէն իրեն յանձնուած որբ տղաքը իր ձեռքէն առած են Բարիզի մէջ։ Վռամշապուհ քահանայ թարգմանի մը հետ ներկայանալով դատարան, հարկ եղած բացատրութիւնները տուեր է, յայտնելով թէ ինք իբրեւ իրեն յանձնուած հօտին հովիւը՝ իրեն պարտք կը սեպէ ուշադրութեան առարկայ ընել դայն, եւ տեսնելով որ Թումայեան որբերը խեղճ վիճակի մը մէջ ձգած՝ զանոնք կը շահագործէ պարղապէս, Բարիզցի մէկ քանի Հայ վաճառականներու փափաքին համաձայն զանոնք պատուելիին ձեռքէն առած է։ Ըսած է նաեւ թէ ինք արդէն գործին վիճակը տեղեկագրած է Էջմիածին՝ Ս. Կաթողիկոսին։ Դատարան ի վերջոյ որոշեր է որ տղաքը մինչեւ յունվար 23 Տ. Վռամշապուհ քհնյ.ի խնամքին տակ մնան, եւ մինչեւ այն ատեն Էջմիածնէն եկած պատասխանը հաղորդուի դատարանին։

×

Աղջի գիշեր անծանօթ անձ մը Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցին դուռը զարնելով հիւանդ մը ունենալը կը յայտնէ եւ դրան բացուիլը կը խնդրէ։ Երբ դուռը կը բացուի, պահապանը կը տեսնէ որ հիւանդ չկայ մէջտեղը եւ յիշեալը դէպի տնօրէնին սենեակը կ'երթայ։ Բայց վերջէն հասկցուելով թէ այդ մարդը գողութեան նպատակաւ ներս մտած է, բռնուելով ոստիկանութեան կը յանձնուի։

×

Այն լուրին համար թէ՝ Պատրիարքարանի պաշտօնեաներուն հանգրստեան անտուկը ջնջուած է Թաղ. Ժողովին որոշումով, պաշտօնակից մը կը յայտարարէ թէ անճիշդ է։ Այլ այդ լուրը պարզապէս օա պարագայէն ծնունդ առած է. պաշտօնեաները տօնական օրերու առթիւ իրենց պէտք եղած գումարը պիտի ստանան այդ հանգստեան անտուկէն, ու վերջը իրենց ամսաթոշակներէն պիտի գանձուի փոխ տրուած գումարը։ Այս տեսակ հերքում մը գոնունակութիւն կրնայ պատճառել միայն. նկատելով որ հանգստեան անտուկի մը կազմուելիքը՝ ամէն պաշտօնէութեան համար անհրաժեշտ միջոց մըն է։

×

Յովհաննէս էֆ. Յակոբեան երեք օսկի նուիրեր է Օրթագիւղի Աղքատախնամին։

×

Պատրիարքարանէն յանձնարարուեցաւ գաւառային կարգ մը Առաջնորդարաններու որպէս զի մինչեւ հիմա յապաղած մուգաթայի տուրքէ մնացած պարտքերնին փութան ղրկել Պատրիարքարան։

ՖԷՐԻ–ԳԻՒՂԻ ԽՆԴԻՐԸ

Նկատի առնելով ժամանակէ մը ի վեր Ֆէրի-Գիւղի եկեղեցիին վերաշինութեան, նոյն եկեղեցիին Թաղական Խորհուրդին եւ քահանաներուն նկատմամբ եղած այլազան ու հակասական հրատարակութիւնները, բնականաբար չահեկան է հետեւեալ պատճառաբանեալ հրաւէրականը զոր նոյն եկեղեցիին Թաղ. Խորհուրդը եւ վերաշինութեան յանձնաժողովը մատուցած են Ս. Պատրիարքին։ Այդ հրաժարականը ուր բացայայտ կը տեսնուի ամէն բան, նոյնութեամբ կը հրատարակենք, միայն իբր պաշտօնական վաւերաթուղթ մը։

Ահաւասիկ.—

* * *

ԱՄԵՆԱՊԱՏԻՒ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀԱՅՐ

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱԶԳ. ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԿ. ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

Ձեր Բարձր Սրբազնութիւն իւր մայիս 3 թուականաւ մի օրհնապարգեւ գրութեամբ կը հրամայէր Ֆէրի գիւղի Թաղ. Խորհրդոյն, «տեղեկագրել թէ՝ Ս. Եկեղեցւոյ նորոգութեան համար ցարդ որքա՞ն նպատակ գումար ստորագրուած է, որո՞ւ քով կը գտնուի եւ նորոգութեան մասին ի՞նչ ձեռնարկ եղած է», եւ կը յանձնարարէիք, այս պարագայից վրայ տեղեկութիւն հաղորդել փութով։

Թաղ. Խորհուրդն ալ Ձեր Բարձր Սրբազնութեան վերոյիշեալ գրութիւնն ստացած ժամանակը յիշեց թէ նոյն գործին համար Ազգ. Պատրիարքարանիդ կողմէն՝ ընդ նախագահութեամբ Դերաշնորհ Տ. Բարթուղիմէոս Ս. Արքեպիսկոպոսի յանձնաժողով մը կազմուած է արդէն, ուստի թէպէտ միջոց մը վարանեցաւ պատասխանելու որպէս զի չըլլայ թէ այս ձեւակերպութեամբ օրինաց հակառակ գործած ըլլայ, սակայն ի վերջոյ Պատրիարքարանիդ կողմէն Ս. Եկեղեցւոյ շինութեան գործին կարեւորութիւն տրուած ըլլալն տեսնելով՝ գիտութեամբ նոյն Յանձնաժողովոյ՝ պատասխանեց իւր մայիս 25 գրովը, որով թէ՝ հաշուականի եւ թէ շինութեան գործի մասին պէտք եղած տեղեկութիւնները տալով հանդերձ՝ գիտնալով որ Ձեր Բարձր Սրբազնութիւնն ալ կը փափաքի միշտ տիրող օրինաց շաւղին մէջ գործել ամէն ինչ, խնդրեց որ բարեհաճիք ժամ յառաջ յիշեալ եկեղեցւոյ շինութեան համար հարկ եղած կայս. Բարեհաճ Իրատէն առնելու ընդունիլ՝ մատուցանելով նաեւ Ձեր Սրբազնութեան կողմէ եկեղեցւոյ համար յանձնաժողովոյ կողմէն պատրաստել տրուած երեք յատակագիծերը։ Յիշեալ նոյն գրովն էր նաեւ որ, յայտնելով թէ, ինչպէս ուրիշ ճարտարապետներ, նոյնպէս նաեւ Ճիւպէրեան Տիգրան էֆ. եկեղեցւոյ մէկ մասին փլած ըլլալն ալ տեսնելով՝ մնացած մասին ալ ամէն վայրկենի համար վտանգի ենթակայ գտնուիլը կը տեղեկագրէ, խնդրած էր որ ո՛ եւ է վտանգ չպատահած՝ կա՛մ Պատրիարքարանիդ կողմէն ճարտարապետ մը զրկուի ի քննութիւն եւ կամ ցարդ կատարուած ճարտարապետական լուրջ քննութեամբ բաւականանալով հրաման տրուի եկեղեցին փակել եւ մինչեւ որ ի չնորհս Ձեր Բ. Սրբազնութեան նոր եկեղեցին կառուցուի, ժամերգութիւնները առժամապէս կատարել վարժարանի մէկ մասին մէջ։

Եւ մենք մինչ վայրկեանէ վայրկեան եկեղեցւոյ շինութեան կայս. Իրատէին համար Կայս. կառավարութեան դիմում եղած ըլլալու ուրախութիւն ունենալ եւ եկեղեցին չփլած փակման հրամանին ակնդէտ կը սպասէինք, ահա Պատրիարքարանիդ կողմէ եկաւ հասաւ յուն.23 կիր. օր Բերայի Քարոզիչ Դեր. Տ. Հայրիկ Սրբազան, որմէ կը յուսայինք գոնէ լսել մեր եւ թաղեցւոց փափաքած այդ բաները։ Սակայն ցաւ ի սիրտ տեսանք որ, Նորին Սրբազնութեան ո եւ է բան չէ խօսուած այդ երկու կարեւոր եւ մեզ համար էական եղած կէտերու մասին, եւ իմացանք թէ միայն Տ. Ղեւոնդ քահանային, կազմալուծեալ կարծուած Թաղ. Խորհրդոյն եւ եկեղեցւոյ շինութեան եւ թաղականութեան վերաբերեալ հաշուական խնդիրներն քննելու եւ լուծելու եւ Թաղ. Խորհրդոյ քանէլէրի պարտքն գանձելու համար ղրկուած է եղեր։

Ա.—Տ. Ղեւոնդի խնդիրը արդէն քանիցս գիւղիս քարոզիչին եւ Թաղ. Խորհրդոյ կողմէն Պատրիարքարանդ ներկայացուած եւ գրեթէ լուծուած էր։ Նորին Սրբազնութիւնն ալ եկաւ քննեց եւ տեսաւ որ Թաղ. Խորհրդոյ այս մասին ըսածներն ու գրածներն իրողութիւններ են եւ արդարացի գտաւ եղած բողոքները. զի նոյն խընդիրը՝ Թաղ. Խորհրդոյ՝ ամիսներ յառաջ խնդրած եղանակով լուծեց եւ տեղեկագրեց Պատրիարքարանիդ, որ Նորին Սրբազնութեան կատարած քննութեան հաւատք ընծայելով Գասրմ-Փաշայի եկեղեցին փոխադրեց յիշեալ Տ. Ղեւոնդը։ Սակայն վերջէն չեմք գիտեր ի՞նչ եւ ո՞րպիսի մատնութիւններով՝ դարձեալ վերահաստատեց Ս. Եկեղեցւոյս վրայ այդ քահանան։

Բ. — Կազմալուծեալ կարծուած Թաղ. Խորհրդոյ խնդրոյն դալով, եթէ չենք սխալիր ո՛ եւ է ժողովոյ կամ խորհրդոյ կէսէն մէկ աւելին երբ միշտ գտնուի՝ երբեք կազմալուծեալ չի համարուիր, եւ այսօր գրեթէ չատ կարեւոր ժողովներ ու խորհուրդներ նոյն վիճակի մէջ իսկ չեն գտնուիր։ Ֆէրիգիւղի Թաղ. Խորհրդոյ անդամոց թիւր ութն էր, եւ ոմանց հրաժարմամբ այսօր հինգ մնացած է, ուրեմն ըստ օրինի կազմալուծեալ չէր, հետեւաբար այս ալ խնդիր մը չէր։

Գ.—Մենք հաշուականի վերաբերեալ խնդիր արդէն չուներինք, զի՝ այդ մասին պէտք եղածն գրած էինք արդէն Ձեր Բ. Սրբազնութեան, միայն, մեր պատրաստած դրամին գործածութեան եղանակին վրայ խորհրդակցութիւններ ունեցած ենք, ինչպէս ամէն ժողովներ եւ Խորհուրդներ ունեցած են, բայց դրամին անվստահելի անձերու քով գտնուած ըլլալուն մասին ո՛ եւ է խօսք եւ կասկած մը իսկ չէ եղած եւ չէր կրնար ըլլալ՝ որ բարձրաստիճան եկեղեցական քննիչի մը ալ պէտքը զգացուէր, զոր դարձեալ մենք պիտի զգացնէինք եթէ հարկ ըլլար։

Արդ, մի միայն քանէլէրի խնդիրը կը մնար, որուն համար ալ պէտք եղած պատասխանը տրուած է արդէն քննիչ Սրբազանին եւ անչուշտ Նորին Սրբազնութիւնն ալ տեղեկագրած է ըստ այնմ Պատրիարքարանիդ, ինչպէս անչուշտ տեղեկագրած է թէ, եկեղեցւոյ շինութեան գործոյն հաշիւներուն վրայ ալ Նորին Սրբազնութեան ո՛ եւ է պատասխան մը տալու պարտաւոր չէ արդէն Թաղ. Խորհուրդը, ըստ որում, ինչպէս ի վերեւ ըսած ենք, նոյն գործին համար Պատրիարքարանիդ կողմէն յանձնաժողով մը կազմուած էր եւ նոյնին վերաբերեալ ո՛ եւ է պաշտօնական հարցում կամ գրութիւն եթէ չենք սխալիր՝ պէտք էր ուղղուած ըլլար յանձնաժողովոյ Սրբազան Նախագահին։ Վերջապէս Պատրիարքարանդ իրր ի պատասխան Թաղ. Խորհրդոյ վերոյիշեալ մայիս 25 եւ ոչ թէ ըստ Ձեր Սրբազնութեան գրութեանն յունիս ամսոյ 25 գրոյն, կը բարեհաճէր չնորհ ընել իւր յուլիս 5 թուականի գրութիւնն՝ յորում ամենամեծ զարմանօք կը տեսնեմք թէ, դարձեալ եկեղեցւոյ շինութեան կայս. Իրատէին եւ փլչելու վտանգ սպառնացող եկեղեցւոյ փակման վերաբերեալ ո՛ եւ է խօսք չըլլալով, միմիայն հաշուական ամենաչնչին խնդրոյն ամենամեծ կարեւորութիւն մը տրուած է եւ հրամայուած է թէ՝ «ի՞նչ եւ որքա՞ն դրամ որ կայ եկեղեցւոյ շինութեան հաշուէն, փութամբ ամէնքն ալ յանձնել Մանուկեան Տիգրան էֆէնտիի եւ հաղորդել եկեղեցւոյ հանգանակութեան մանրամասն հաշիւը նըշանակելով նաեւ թէ ո՞յք իրենց ստորագրած նուէրն վճարած եւ ո՞յք են որ անվճար կը թողուն դեռ»։

Սրբազան Հայր, ներում անչուշտ ըսել թէ՝ Ձեր Սրբազնութեան այնպէս կարծել տուած են եւ կամ հաւատացուցած՝ թէ Յանձնաժողովոյ անդամք անվստահելի անձնաւորութիւններ եղած ըլլային, կասկած մը՝ զոր նուիրատուներն անդամ երբեք չունեցան, որովհետեւ եթէ ոչ ուրիշներ՝ սակայն դրամ տուողները կարող եղած էին գիտնալ եւ ճանչնալ թէ վստահութեան արժանի անձեր են անոնք։ Այո, թէպէտ ընդհանուրին պատկանող հանգանակեալ շատ մը գումարներու մէջ զեղծումներ ի գործ դրուած են, սակայն Ֆէրի-Գիւղի եկեղեցւոյ շինութեան այս Յանձնաժողովոյ կողմէն հանգանակեալ գումարին մէջ երբեք այդպիսի զեղծումներ մուտ չէին կրնար գտնել, որովհետեւ նոյն Յանձնաժողովոյ անդամները առանց ո՛ եւ է նիւթական ակնկալութեան աշխատող անաղարտ մարդիկ են եւ ամէն ջանք ի գործ դրուած է որ նոյն դրամը՝ ուշ կամ կանուխ ծառայէ միմիայն իւր նպատակին։

Խնդրեմք, Սրբազան Հայր, չը կարծուի որ մենք, խոնարհ ծառայքդ, յանդգնութիւն ունեցած ըլլանք, Ձեր Բ. Սրբազնութեան օրհնապարգեւ գրութեան դիտող մը ըլլալու, մենք իբրեւ այս հանրութեան անդամները աւելի ուրախ կ'ըլլանք որ Պատր. Իշխանութիւնը բոլոր այս տեսակ Յանձնաժողովներու համար միշտ աչալուրջ դտնուի։

Եթէ Պատրիարքարանդ չլսեց եւ չտեսաւ, սակայն թաղեցիք տեսան թէ նոյն գումարը հաւաքելու համար Յանձնաժողովոյ անդամները իրենց հանգիստը զոհելով, ձմեռուան եղանակին մէջ իսկ գիշեր եւ ցերեկ աշխատեցան ամէն վտանգ եւ պատասխանատուութիւն յանձն առած՝ մի միայն Ձեր պաշտպանութեանը ապաւինելով եւ թաղեցւոց կողմէն դատ քաջալերութենէն ալ զօտեպնդելով։

Եւ քաջ գիտնալով որ, Յանձնաժողով մը իր դանձած դրամին պատասխանատուն է եւ իրրեւ ներքին գործ մը ըստ օրինի ազատ է մինչեւ իսկ առանց Պատրիարքարանիդ հարցնելու չանգործել եւ կամ ինք պահել եւ կամ ո՛ եւ է ապահով մէկու մը յանձնել, զոր Ձեր Սրբազնութեան հրամանէն չատ կանուխ մատած էր, զարմացաւ երբ բոլորովին անվստահութեան ապացոյց մը եղող վերոյիշեալ գրութիւնդ առնելու պատիւն ունեցաւ, որ անչուշտ ցարդ եղած աշխատութեան եւ ջանից մի արդար վարձատրութիւնն էր, եւ ոմանք ալ՝ զոր նոյնին վերաբերեալ ո՛ եւ է պաշտօնական հարցում կամ գրութիւն եթէ չենք սխալիր՝ պէտք էր ուղղուած ըլլար յանձնաժողովոյ Սրբազան Նախագահին։ Վերջապէս Պատրիարքարանդ իրր ի պատասխան Թաղ. Խորհրդոյ վերոյիշեալ մայիս 25 եւ ոչ թէ ըստ Ձեր Սրբազնութեան գրութեանն յունիս ամսոյ 25 գրոյն, կը բարեհաճէր չնորհ ընել իւր յուլիս 5 թուական

կան եւ Հայ-բողոքական ու Թուրքիոյ արեւելեան Բրիտանեայ հասարակութեանց հոգեւոր պետերը եւ անոնց վարչութիւնները։

Գործառնական ու գործածական բամնին մէջ հաւաքուած են կարեւոր նիւթեր, ինչպէս դրամատուն, Օսմանեան կայսերական պանք, դրամներու բաղդատական ցուցակ, զանազան տերութեանց չափեր ու կշիռներ, Անատոլուի երկաթուղոյ վաճառքներու սակացոյց, քարտէ, ոսկեավաճառներ, Թղթատար չոգենաւներ, հեռագիր, Թղթատարութիւն, նամակատուներ, կ. Պոլսոյ Հայ բժիշկները, Հայ ճարտարարուեստները, Հայ փաստաբանները, վկայեալ ուսուցիչները։

Իբր յաւելուած՝ դրուած են նաեւ տպագրական նիւթերու մէջ տեղի ունեցած փոփոխութիւնք, նիւթոց ցանկ, ընդարձակ այբբենական ցուցակ ու ազդեր։

Հոգաբարձութիւնս, որ հիւանդանոցի Ընդարձակ Օրացոյցին քանի տարիներէ ի վեր գտած ընդունելութենէն քաջալերուած ինք՝ ալ իր կողմանէ ամէն ջանք ի գործ կը դնէ սոյն կարեւոր հրատարակութիւնը հետզհետէ աւելի օգտակար եւ շահեկան ընծայելու, կը յուսայ թէ Պատ. հասարակութիւնը այս անգամ եւս գնահատելով անոր կարեւորութիւնը, մանաւանդ ի նկատի առնելով գոյացեալ հասոյթին՝ Հաստատութեանս վերաբերիւր, պիտի հաճի պէտք եղածին չափ գնել անկից, որ դարձեալ 10 ղ.ի կը ծախսուի Հիւանդանոցիս գրասենեակն ի Մեծ Նոր Խան եւ բոլոր գըրավաճառաց քով։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ. — Պալայի ատիճան արուեցաւ Գատրի պէյի։ Ուլայի Ա. ատիճան՝ Պետական Խորհրդոյ վերաքննիչ ատենի անդամ Բեազիմ պէյի։ Ուլայի Բ. ատիճան՝ Պոլսոյ Նախադատ ատենի հարցաքննիչ անդամ Պէհէտտին էֆ.ի։ Միւթէմայիզի առաջին ատիճան՝ Բ. Դրան թարգմանութեանց Սենեկի քարտուղար Ճէմիլ պէյի։ Սանիյէի ատիճան՝ Սապան լրագրոյ փաստաբան Վռամչապուհ էֆ. Մանուկեանի եւ արտաքին գործոց դիւանին քարտուղար Թէվֆիգ պէյի։ Սալիսէի ատիճան՝ Ատանայի Իտարէի ժողովոյ անդամ Իսկէնտէրեան Յովհաննէս էֆ.ի։

ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆ.—Ա. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Պետական Խորհրդոյ ելմտական ճիւղին անդամ Բահիթ պէյի։ Դ. Օսմանիէ՝ Մալիէի Թղթակցութեանց վիճակագրական դիւանի դեր-անօրէն Հիւսնի պէյի։ Դ. Մէճիտէի՝ Բէժիի կեդր. տեսչութեան հաշուական դիւանի պաշտօնեաներէն Զարեհ էֆ.ի։

ՊԱՇՐԱՄԸ.—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, եթէ երկուշաբթիէն երեքշաբթի լուսնալու գիշերը Շեվվալ ամսոյ լուսինը չերեւայ, չորեքշաբթի օրը, այսինքն վաղը, Շեվվալ ամսոյ մէկը եւ Պայրամ պիտի ըլլայ։

ԿԱՑՍ. ԻՐԱՏԷ մը արտօնեց Սերպիոյ եւ Գարատաղի սահմանագլուխներու քննիչ Ահմէտ Համտի փաշայի, ընդունիլ եւ ի հարկին գործածել սերպիական կառավարութեան կողմէ իրեն նուիրուած Ա. կարգի Ս. Սավա պատուանշան։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Մեծ-Եպարքոսութեան կողմէ հեռագրաձանուցուեցաւ Սելանիկի կուսակալութեան եւ Ռումէլիի նահանգներու ընդհ. քննիչութեան թէ, Կայս. Իրատէի մը համաձայն եղած կարգադրութեանց գործադրութեան ուշադիր պէտք է ըլլան նաեւ նահանգներու բոլոր պաշտօնեաները, որոնք, հետեւաբար պէտք է պաշտօնավարեն Կայս. Արդարասէր Իրատէին պահանջաց համաձայն։

*** Ռումէլիի նահանգներուն մէջ ոստիկաններու կազմաւորման համար մօտ օրէն Քոսովա պիտի մեկնին Էրզրումի նախորդ ոստիկանապետ Շեվգը էֆ., Պոլսոյ ոստիկանական ժողովոյ արձանագրողներէն Դ. կարգի գումիսէր Նամիր էֆ. որ Բ. գումիսէրութեան բարձրացաւ, Ունգարանի պահականոցէն Բ. կարգի գումիսէր Մուսթաֆա Հաղզը էֆ., Գումղաբուի պահականոցէն Դ. կարգի գումիսէր Հասան Պասրի էֆ., Ոստիկանական ժողովէն Դ. գումիսէր Ալաէտտին էֆ. եւ ուրիշ 9 ոստիկաններ եւ 6 սիվիլ ոստիկանական պաշտօնեաներ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Ռնըր որ այս շաբթու արձակուրդով կը մեկնի մայրաքաղաքէս, երէկ Բ. Դուռը երթալով հրաժեշտ առաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսէն եւ Արտաքին Գործոց Նախարարէն։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ, պարսկական եւ դեսպանները երէկ տեսակցութիւններ ունեցան արտաքին գործոց Նախարար Թէվֆիգ փաշայի հետ։

ԳԱՍԹԷՄՈՒՆԻԷՆ կը հեռագրեն թէ նահանգին շատ մը կողմերը մէկ կանոնէի մօտ բարձրութեամբ ձիւն տեղացած է։

ԹԱԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ.—Եւրոպ. յունուար 1ին Հնդկաստանի Տէլիի քաղաքին մէջ կատարուելիք Անգլիոյ Թագաւորին ու Թագուհիին Թագադրութեան հանդէսին Թուրքիոյ կողմէ ներկայ պիտի գտնուի Ռումպէյի հիւպատոս Էմին պէյ։

ԾԱՆՕԹ ԴՐԱՎԱՃԱՌ Վահան էֆ. Զարդարեան առջի իրիկուն Պոյաճիգիւղի նաւամատոյցին առջեւ արկածով մը ծովը ինկաւ, սակայն հասած անմիջական օգնութեանց շնորհիւ կարելի եղաւ ազատել զինքը, ի մեծ ուրախութիւն իր բազմաթիւ բարեկամներուն։

ՏԱՐՍԱՆԵԼԷՆ կիրակի թուականաւ կը հեռագրեն.—Ցունական «Իբէրոզ» չոգենաւը որ իսլամ ուխտաւորներ առնելու համար Պոլիս կ'երթար, Գարապիղայի կողմը Պոզլար Իսկէլէսիի առջեւ ցամաք ինկաւ։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ Նահանգներուն յանձնաժողովը երէկ դարձեալ նիստ գումարեց նախագահութեամբ Ֆէրիտ փաշայի։

Բիլի Նաւագործարաններուն յանձնարարուելիք նոր յածանաւու մը յատակագիծը պատրաստուած ըլլալով ձեռնհաս պաշտօնատան մատուցուած է։

1319 ՏԱՐԻՈՑ պիտճէին համար հարկ եղած դանձումները եւ գնահատումները կատարելով հաշիւները ղրկել հրամայուեցաւ անտառաց հանքաց եւ երկրագործական նախարարութեան կողմէ բոլոր նոյն նախարարութեան պատկանող պաշտօնեաներուն։

ՊԷՅՐՈՒԹԻ Նաւահանգիստի եւ քարափի ընկերութեան եւ Հանր. Շինութեանց նախարարութեան մէջեւ այս միջոցիս բանակցութիւններ կը կատարուին գոյացնելու համար համաձայնութիւն մը՝ որուն համեմատ ընկերութիւնը տեղւոյն մաքսատան պիտի ձգէ իր հասոյթներուն հարիւրին տասը։

ԿԱՑՍ. ԲԺՇԿ. ԺՈՂՈՎԸ ուրբաթ օրը դումարեց իր սովորական նիստը նախագահութեամբ ժողովին Ա. քարտուղար Տոքթ. Ավլոնիտիսի։ Քանի մը՝ մասնագիտական եւ ընդհանուր կարեւորութենէ զուրկ վիճաբանութիւններ միայն կատարուեցան։

ՓՈԹՈՐԻԿԸ.—Անցեալ շաբթուան փոթորիկի միջոցին Ամասրի նաւահանգիստին մէջ 5 մեծ եւ 4 փոքր նաւեր ընկղմեր են։

*** Մախսուսէի՝ Պանտրմայի առջեւ խրած չոգենաւը ազատելու համար նաւաձիգ չոգենաւ մը ղրկուեցաւ հոն։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ դեսպանատան Ա. Թարգման Պ. Հէրման Կիսի տրուեցաւ դեսպանատան խորհրդականի տիտղոսը։

ԻԶՄԻՐԻ գերմանական հիւպատոսանուանուեցաւ Սելանիկի նախորդ հիւպատոս Պ. Մորթման։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղեաց Հայտար-Փաշա—Էսքիշիր գիծին դեկտ. 10էն 16ի հասոյթը եղած է իւրաքանչիւր քիլոմէդրի համար 11,110.67 ֆր. այսինքն անցեալ տարուանէն 6155.85 ֆր. նուազ։ Իսկ Իսմիտ-Գրոնիա գիծին հասոյթը եղած է 3990.68 ֆր., անցեալ տարուանէն 5598.85 ֆր. նուազ։

ՀՐԶԻԳՈՒԹԻՒՆ. — Հաստատուեցաւ թէ դիտմամբ բռնկցուած էր այն տունը որ այրեցաւ առջի գիշեր Բանկալդի, Սէնդ-Էսբոի եկեղեցիին եռեւ։ Տան մէջ բեղրոյի թէնէքէներ գտնուած եւ բէղրոյի ու լաթի գէշ հոտ մը զգացուած է։ Ոստիկանութիւնը խստօրէն կը փնտռէ տանուտէրը փապան Անասթաշ եւ վարձակալները նուազահար Բաւլի եւ քսյոր Դաթինա, որոնք սակայն անյայտացած են։ Տանը մէջ գտնուող 10-15 ոսկիի կամ կարասին 250 ոսկիի ապահովագրուած էր։

*** Նմանապէս հաստատուեցաւ թէ հրձիգութեան հետեւանք է նոյն գիշերը Ղալաթիա. Լէպլէպիճի փողոցին մէջ հանդերձավաճառ Զախարիայի խանութէն ծագած հրդեհը։ Զախարիա ձերբակալուեցաւ եւ բանտարկուեցաւ։ Միհրան ազայի խանութին մէջ գտնուած բոլոր զգեստները ազատած են։

ԲԱՆԿԱԼԹԻի կողմերը հանրածանօթ Դաթէրին անուն մուրացկան կին մը անցեալ շաբթուան սոսկալի ցուրտերուն ատեն սառած գտնուեցաւ Զիմէն փողոցին մէջ անկիւն մը։ Կը հաւաստուի թէ Դաթէրին համբաւաւոր իման մըն էր։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՍԱՔՍՈՆԻՈՑ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ ԵՒ ԼԷՈՊՈԼՏ ՖԷՐԻՏԻՆԱՆՏ ԱՐՔԻԴՈՒՔՍԸ

Բարիզեան Մադեն եւ Էքօ տը Բառի թերթերուն ինչպէս նաեւ Պուտապէսդի Հիրլաբի թղթակիցները տեսակցութիւններ ունեցան Լէոպոլտ Ֆէրտինանտ արքիդուքսին եւ Ժիռոնի հետ։ Երկուքն ալ յայտարարած են որ իրենց Ժընէվ երթալուն պատճառն է այն, որ ուզած են կատարեալ առանձնութեան մէջ գտնուիլ։ Ֆրանց Եօզէֆ կայսրը նամակ մը գրած է որ ամիջապէս վերադառնան, սակայն արգիլանք մը յառաջ չէ եկած։ Սաքսոնիոյ գահաժառանգ իշխանուհին եւ Լէոպոլտ Ֆէրտինանտ արքիդուքսը որոշած են ընաւ աւստրիական սահմանէն ներս ոտք չկոխել։ Ժիռոն յայտարարած է որ իշխանուհիին ապահարդան ընելէն վերջը, անոր հետ պիտի ամուսնանայ եւ Բարիզի մէջ պիտի հաստատուի։ Ժիռոն որոշած է Բարիզ հաստատուելէ վերջ աշխատիլ գործունեայ մարդու մը պէս։ Սաքսոնիոյ իշխանուհին չատ համեստ պահանջումներ միայն ունի, նոր ընտանեկան յարկ մը կազմելով, Բարիզի մէջ հաստատուելու համար։ Միւս կողմէ արքիդուքս Լէոպոլտ Ֆէրտինանտ ալ, ներկայիս Մոնռէօի մէջ կը գտնուի, Վիլհէլմինա Ատամովիչի հետ, եւ Ժընէվի մօտերը բնակարան մը վարձած է, ուր պիտի այրի Մոնռէօէ վերադարձին։ Յարդ Սաքսոնիոյ իշխանուհին եւ Ժիռոն Ժընէվէն չեն մեկնած։

★ Վիէննական կարեւոր թերթի մը ներկայացուցիչը վերջին շաբաթ օրը Մոնռէօի մէջ տեսակցութիւն մը ունեցաւ, Լէոպոլտ Ֆէրտինանտ արքիդուքսին հետ։ Արքիդուքսը յայտարարեց թերթի ներկայացուցիչին թէ, գրաւոր կերպով չէ յայտնած տակաւին, իր ատիճաններէ հրաժարիլը եւ կը պահանջէ իրեն տրուած պետական գումարին վճարման շարունակութիւնը, եւ որոշած է առ այս իր բողոքները ներկայացնել։ Յետոյ ազդու կերպով ինքզինքը պիտի պաշտպանէ Աւստրիայէ հեռացուելուն դէմ, քանի որ մինչեւ վերջը Աւստրիացի կ'ուզէ մնալ։ Կը մտածէ իր ապագան ապահովել առեւտրական շոգենաւային ընկերութեան մը մէջ պաշտօնի մտնելով։ Լէոպոլտ Ֆէրտինանտ արքիդուքսը կը փութայ հերքել նաեւ չատ մը թերթերու հրատարակութիւններ։

★ Սաքսոնիոյ գահաժառանգ իշխանուհին հաստատապէս որոշած է, իրմէ ծնելիք զաւակը ուրիշին չի տալ։ Հռոմէն կը հերքուի այն լուրը թէ Վատիկան հաճայն եղած ըլլայ, Սաքսոնիոյ գահաժառանգ իշխանին ամուսնութեան լուծուելուն։ Կը յայտարարուի թէ արդէն դեկտ. 14ին Վիեննայի սաքսոնական դեսպանատան մէջ իմացուած էր Լուիզէ իշխանուհիին հեռացած ըլլալը, միայն թէ լուրը խիստ գաղտնի պահուած էր։ Իտալական կառավարութիւնը ընդունած է Լուիզէ իշխանուհիին իտալական հողը ոտք կոխելուն՝ զայն սաքսոնական կառավարութեան յանձնել որոշած է, առանց նկատի ունենալու թէ գեռ յղութեան վիճակի մէջ է թէ, արդէն երախան դիրկը։

★ Վիլհէլմինա Ատամովիչ Լուիզէ գահաժառանգ իշխանուհիին հետ չի կրնար վարուիլ։ Այս պատճառաւ է որ, արքիդուքս Լէոպոլտ Ֆէրտինանտի հետ Մոնռէօ գացած է։

ԼԱՄՍՏՈՐՖ ԿՈՄՍԻՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լամստորֆ կոմսին դէպի Վիէննա ճամբորդութեան առթիւ, բոլոր հանդիպած տեղերուն մէջ տեղի ունեցած ընդունելութիւններուն եւ պատիւներուն մասին հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդուին.—

Նիշ, 27 դեկտ.—Լամստորֆի կոմսը երէկ կէս օրէ առաջ արքայական կառախումբով մեկնեցաւ տեղէս եւ մինչեւ Զարիպրոտ գնաց, ուր կը սպասէր Պուլկարիոյ իշխանական կառախումբը։ Մեկնումը տեղի ունեցաւ ճիշդ միւնոյն պատիւներով, որոնք ժամանումի ատեն ցոյց տրուած էին, միայն թէ մեկման ատեն նուազ խուռն էր բազմութիւնը եւ ոգեւորութիւնն ալ նոյն հաւատատութեամբ նուազ։ Լամստորֆի կոմսին Նիշէն մեկնման ատենը թագաւորը անձամբ կայսրան չէր եկած, ինչպէս նաեւ նախարարները։ Միայն արտաքին գործոց նախարար Անտոնիչ, փութացած էր կայսրան, Ալեքսանդր թագաւորին կողմէ ալ եկած էր զօրավար Թիկնապահ Բեգրովիչ։ Մինչեւ սերպական պուլկարական սահմանագլուխը Լամստորֆ կոմսին հետ գացին, ռուսական դեսպանատան պաշտօնէութիւնը, ծերակուտական Կվոցտիչ եւ Թիկնապահ մը։ Թագաւորը փոխադարձ այցելութիւն չտուաւ Լամստորֆ կոմսին, որ Ն. Վեհափառութենէն ունկնդրութեան ընդունուած էր վերջին հինգշաբթի օրը։ Այդ առթիւ, Լամստորֆ կոմսին եւ Ալեքսանդր թագաւորին միջեւ երկու ժամ տեւող խօսակցութիւնը գաղտնի կը պահուի թէեւ կը հաւաստուի միւնոյն ատեն թէ՝ թէ՛ Լամստորֆի խօսքերը եւ թէ՛ Զարին ինքնագիր նամակը հաճելի բան մը չեն ունեցած Սերպիոյ թագաւորին համար։ Զարը խորհուրդ կուտայ Ալեքսանդր թագաւորին եւ Սերպիոյ որ ամէն կանոնի առթիւ պահպանողը ըլլան խաղաղութեան, եւ հակառակ պարագային կը սպառնայ ի նպաստ Պուլկարիոյ շարժիլ։ Սերպիոյ թագաւորը սա համոզումը գոյացուցած է նաեւ թէ՝ իր Ռուսիա այցելութիւնը հաւանական չէ։ Իրողութիւնն է որ արքունիքի մէջ ի պատիւ Լամստորֆ կոմսին սեղան տրուած ատեն ընդհանուր դժգոհութիւն մը կը տիրէր։ Սերպիոյ թագաւորը բաժակ առաջարկեց Զարին կենացը, որ Լամստորֆի միջոցաւ կը հաստատէր թէ ցանկացող է երկու պետութեանց միջեւ գտնուող աւանդական բարեկամութեան ամրացման։ Լամստորֆ կոմսին բաժակաճառը հետեւեալը եղած է. «Կը համարձակիմ խմել թագաւորին եւ թագուհիին կենացը»։ Այս բոլորը Պէլկրատի մէջ անբաւականութիւն մը առաջ բերած են։

ՊԷԼԿՐԱՏ, 17 դեկտ. — Հաստատ աղբիւրէ կը տեղեկացուի թէ՝ Լամստորֆ կոմսին Նիշ այցելութիւնը տեղի ունեցած է, Սերպիոյ թագաւորին դրդման վրայ՝ աւստրիական կառավարութեան բարեկամական միջնորդութեամբ։

ՍՈՖԻԱ, 27 դեկտ. — Երէկուան չքասեղանի ատեն, որ տրուեցաւ ռուսական գործակատարութեան շէնքին մէջ, ներկայ էին նաեւ աւստրիական եւ սերպիական դեսպանները։ Այս առթիւ ո՛չ մէկ բաժակաճառ արտասանուեցաւ։ Լամստորֆ կոմսը քիչ խօսեցաւ։ եւ ան ալ սովորական աւելի կշռոյի եւ Բարավէլոֆի հետ։ Այս վերջինը սեղանի ատեն կոմսին քովը նստած էր։

★ Բէթերսպուրկի Նովոյէ Վրեմիա թերթը, Կոմս Լամստորֆի ճամբորդութեան առթիւ առաջնորդող յօդուած մը կը հրատարակէ, որուն մէջ, ի մէջ այլոց, հետեւեալը գրուած է. «Եթէ սերպիական կառավարութիւնը ճշմարտապէս ըմբռնէ իր շահերը, այն ատեն խաղաղութեան պահպանման համար Սերպերուն ուրիշ բան չի մնար ընելիք, այլ Ռուսիոյ հետեւիլ։ Մանաւանդ Ռուսիա ի վիճակի է իր օժանդակութեամբը Պալքանեան թերակղզիին մէջ Սաբրուտ-բուօի պահպանման, խաղաղութեան ապահովման եւ ընդհ. բնական յառաջդիմութեան մը եւ զարգացման ապատարել։ Տարակոյս չկայ որ այս բոլոր խնդիրներուն մէջ Աւստրեհունգարիա ալ ունի իր բաժինը, սակայն ատիկա բոլորովին կը տարբերի Ռուսիոյ ունեցածինէն։

Աւստրեհունգարիոյ շահերը ի մասնաւորի առեւտրական են, որով պալքանեան թերակղզիին մէջ խաղաղութիւնը այնքան հաճելի, այնքան բաղձալի է անոր, ո՛րքան Ռուսիոյ։ Ուրեմն այս երկու մեծ պետութեանց յարաբերութիւնները բնաւ չեն արգիլեր աւստրենհունգարական պետութիւնը, որպէս զի այս վերջինը Ռուսիոյ աջակցի Պալքանեան թերակղզիին մէջ, Սաբրուտ-Բուօի պահպանման եւ խաղաղութեան ապահովութեան մասին։ Աւստրեհունգարիոյ յարաբերութիւնը Պալքանեան թերակղզիին հետ, վերի կրկնակ տեսակէտներով օգտակար միայն կրնար ըլլալ, հետեւաբար Ռուսիա ալ երբեք անհաճութիւն մը չունենար, եթէ Սերպիա միւնոյն ատեն մասնաւոր մերձաւորութիւն մը ցոյց կու տայ Աւստրեհունգարիոյ հանդէպ»։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ Սոֆիայէն 7 դեկտ. թուականով կը հաղորդուի թէ Սոպրանիէի նստաւարանը, բան օրինի դեկտ. 28ին պէտք էր որ վերջացնէր իր նիստերը բայց իշխանական հրահանգին վրայ, պիտի շարունակէ գումարուիլ մինչեւ 28 մարտ։

★ Զէմպրէնէն Տրրպանի մէջ (Նաւահանգիստ Նաթալի) երկար ատենաբանութիւն մը բրաւ իր ծրագրին վրայ։ Այս առթիւ բանաբանութիւնը լեցուն է գովեստներով եւ խոստումներով։

★ Հրէական խնդիրը ներկայիս կը զբաղեցնէ Ռումանիոյ Ծերակոյտը։

★ Նշանաւոր նուագարարդար Մառքանեի Շիքակոյի մէջ նորէն բանտարկուեցաւ եւ նորէն ազատ արձակուեցաւ։

★ Քաղրօ՝ Վենեզուէլայի եւ Գերմանիոյ, Անգլիոյ եւ ուրիշ պետութեանց միջեւ եղած խնդիրը Լա Հէյի իրաւարարութեան ատեանին յանձնելու համար անընդունելի պայմաններ կ'առաջարկէ։

★ Կ'ըսուի թէ Գերմանիա նպատակ ունի Քոլոմպիական Մ. Նահանգներուն հանդէպ ալ այն տեսակ ընթացքի մը հետեւիլ, որուն նմանը վերջերս ցոյց տուաւ Վենեզուէլայի հանդէպ։

★ Վենեզուէլայի մէջ պաշարումը կատարեալ խստութեամբ կը շարունակուի։ Անգլիական մամուլը կ'ըսէ թէ Վենեզուէլա, եղած պահանջումներուն մէկ մասը պէտք է վճարէ, ուրկէ վերջ միայն կարելի է խօսիլ խնդրոյն՝ Լա Հէյի իրաւարար ատեանին յանձնման նկատմամբ։

★ Հիւմպէռները կը շարունակեն իրենց կատակերգութիւնը։ Ռօմէն տ'Օրինեաք յայտարարած է որ գատավարութեան ատեն անտեսանելի Քրօնիքորտները անձամբ ներկայ պիտի գտնուին։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՇՍՕՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ 29 դեկտ.—Բէյրդաուէնէն հեռագիր մը կը հաղորդէ թէ տիրող տաքը հեղձուցիչ է։ Արեւազարկէ մեռնողներուն թիւը չատ է, մանաւանդ Եւրոպացիներուն մէջ։

ՊԷԼԿՐԱՏ.—Ալեքսանդր թագաւորը Կոմս Լամստորֆին տուաւ իր պատկերը՝ արուեստագիտական ճաշակով պատրաստուած։

ՊԱՆԻԷՌ ՏԸ ԼԻՒԲՕՆ (Ֆրանսա).—Երկրաշարժի զօրաւոր ցնցումներ զգացուեցան այսօր Հոթ-Կարոն նահանգին Պանիէռ տը Լիւքօն քաղաքին մէջ։

ԲԱՐԻԶ.— Հիւմպէռ-տ'Օրինեաքները առաւօտուն Բարիզ ժամանեցին եւ առաջնորդուեցան Բոնսիէժբրիի բանը։ Մեծ մօրը խնդրանքին եւ հարցաքննիչ դատաւորին թոյլտուութեան վրայ, Էվ Հիւմպէռ ազատ ձգուեցաւ։ Հարցաքննութիւնները արդէն սկսած են։

ԼՈՆՏՈՆ.—Վենեզուէլական կառավարութիւնը յայտարարեց որ պատրաստ է ընդունիլ Լա Հէյի իրաւարար ատեանին բոլոր պայմանները։

ԹՈՌԻՈ.—Ճարտնական խորհրդարանը լուծուեցաւ։ Նոր Խորհրդարանի ընտրութիւնները տեղի պիտի ունենան 1903 փետր. ամսոյն։

ՍԻՐԱԿՈՒՍԱ (Սիկիլիա).—Սիրակուսայի մէջ ալ երկրաշարժի բազմաթիւ ցնցումներ զգացուած են։

ԲԵԳԵՐՍԳՈՒՐԳ. — Երկրաշարժի հինգ զօրաւոր ցնցումներ զգացուած են ռուս կայսրութեան չատ մը կէտերուն վրայ։

ՍՈՖԻԱ.—Երէկ, երեկոյեան ժամը 5ուկէսին Պլամատորֆ Վիեննա մեկնեցաւ, ահագին բազմութեան մը բուռն համակրական ցոյցերուն մէջ։ Ֆէրտինանտ իշխանը՝ իր հետեւորդներով, բոլոր նախարարները եւ Ռուսիոյ ընդհանուր հիւպատոսարանին ընդհանուր պաշտօնէութիւնը ընկերացան կոմսին, մինչեւ Զարիպրոտ։ Պուլկարիոյ իշխանը Լամստորֆ կոմսին իբր Նուէր տուաւ ծիսատուի մը՝ որուն վրայ ազամանդէ իր անունը կար։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարին Պուլկարիա գտնուած միջոցին չքասեղան մը տրուեցաւ, ուրկէ վերջ ընդունելութիւն մըն ալ տեղի ունեցաւ, որուն ներկայ գտնուած էին քաղաքական մարդիկ։ Նախարարապետ Տանէվ իր կողմէ ի պատիւ կոմսին նախաճաշ մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցաւ նաեւ հիւպատոսական մարմինը։

ՎԻԵՆՆԱ.— Լամստորֆի կոմսը այս իրիկուն տեղս կը ժամանէ. մինչեւ այսօր եղած կարգադրութեանց համաձայն, կոմսը վաղը Ֆրանց Եոզէֆ կայսեր ունկնդրութեան պիտի ընդունուի։ Վաղը իրիկուն ներկայ պիտի գտնուի իրեն ի պատիւ տրուած ճաշի մը եւ դեկտ. 31ին ուրիշ ճաշի մը՝ որ պիտի տրուի Ֆրանց Ֆէրտինանտ արքիդուքսին տան մէջ։ Իր մեկնումը տեղի պիտի ունենայ նոյն օրը երեկոյին։

ՊԷԼԿՐԱՏ.—Պաշտօնաթերթին գրածին նայելով, ամսոյս 26ին Ալեքսանդր թագաւորին կողմէ տրուած ունկնդրութեան միջոցին, Լամստորֆ կոմսը Ն. Վեհափառութեան ներկայացուց Նիքոլա Զարին լաւագոյն զգացումները սերպիական թագաւորական զոյգին եւ Սերպիոյ համար։ Թագաւոր չնորհակալութիւն յայտնեց Զարին բարեացակամութեանը համար եւ բաւ թէ գոհունակութեամբ կը տեսնէ Լամստորֆի կոմսին առաքելութեանը մէջ նոր ապացոյց մը՝ աւանդական բարեկամական կապերուն ամրապնդման մասին՝ որոնք ռուս եւ սերպ ժողովուրդներուն միջեւ գոյութիւն ունին։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարը յետոյ ընդունուած է նաեւ թագուհիէն։

ՊԷԼԿՐԱՏ.—Կը հերքուի այն լուրը, որուն համաձայն Լամստորֆի կոմսը Զարին ինքնագիր մէկ նամակը ներկայացուցած ըլլայ Ալեքսանդր թագաւորին։

ՄԱՏՐԻՏ.—Թագաւորը խորհրդակցութիւններ կատարեց պատերազմական եւ արտաքին գործոց նախարարներուն հետ մարոքեան խնդրին նկատմամբ։ Նախարարաց Խորհուրդը նիստի հրաւիրուած է վաղուան համար։ Զանազան զինուորական միջոցներ ձեռք առնուած են։ Արձակուրդի մէջ եղող սպաները վերակոչուած են։ Մօտերս յածանաւ մը պիտի մեկնի դէպի Մարոքի ջուրերը, սպանիական չարերը պաշտպանելու համար։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԺԸՆԷՎ 29 դեկտ.—Սաքսոնիոյ իշխանուհին իր մեկնումէն առաջ կէս միլիոն ֆր. արժէքով գոհարեղէն ղրկած էր Պրիսէլ։ Բայց անոնք որոնց հասցէին ղրկուած էր, չուզեցին ընդունիլ այդ գոհարեղէնները, որոնք անհետացած են հիմա։

ԲԱՐԻԶ.— Ծովային Նախարար Պ. Բէլթան կը հերքէ Թիսիէ-Ժէռվէ միջադէպը, բայց Ֆիկարօ կը պնդէ անոր վաւերականութեան վրայ։

ԲԱՐԻԶ.—Հիւմպէռները այս առտու ժամը 7ուկէսին հոս հասան, եւ Բոնսիէժբրիի բանտը դրուեցան։

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ՍՕՖԻԱ

Դրամագլուխ, Պահեստ եւ Երաշխաւորութեան գումար

ՖՐԱՆՔ 7,500,000

Դրամատուն Ընկերութեան ի Թուրքիա

ԳՐԻՖԻ ԼԻՕՆԷ

Ընկերութիւնը ցներկայացուած Գաւառներու մէջ Գործակալներ

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Հէտեսի խան, թիւ 1—2.

ԾԱՆՕԹ ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Օննիկ էֆ. Վարժապետեան իր գրասենեակը Պոլիս Ենի խանէն փոխադրած է Ղալաթիա, Քրէտի Լիսնէի դրամատան կից, Կապայի խան, թիւ 9, 10։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 16 Դեկս.		
Օսմ. Քան. Սեռի Դ. Օ.Ո.	31	34
Ամէնէն բարձր գին »	32	04
» վար գին »	31	34
Ռումելի երկաթ. ֆր.	117	57
Ամէնէն բարձր գին »	120	37
» վար գին »	118	87
Թրանվայ »	150	
—		
8 օրուան Քոնսոլիտ	400	
8 » Երկաթուղի	2	—
—		
ԲԱՅՈՒՄ, 17 Դեկս.		
Օսմ. Քան. Սեռի Դ. Օ.Ո.	31	32
» Ժամ 5էն «	31	32
Ռումէ երկաթուղի ֆր	1	8
» » Ժամ 5էն »	1	75
—		
Թագաւ. Թիւրք Ռեժի	15	50
Սիկարէթ, Սեռի A	—	—
» B	—	—
Պանք տը Մեթէլլին	8	50
Ագտիան տէ Թրամուէյ	7	55
Յուլիանս	1	35
Սոսիէթէ տ'Աբիլանս	4	30

Օսմ. Օթ. տը ֆիլ է տէֆ	19	—
Ագտիան Գոմմ. բանալ	1	40
Թոպպաց Գոբրոբէշտն	0	09
Լինթ բրբրեզ Փէնէրալ	0	5
Նասալու Երկաթ. Ագ.	11	62
» » Սեռի A	522	—
» » » B	517	—
Պանք տը Սալոնիք Ագ.	164	—
5% Հէյլէնիք 1881	213	
Պանք Նասիոն. Ցուն.	418	50
Լորիւմ	74	—
Թրանվայ	45	
Գալաց Քարափ Ընկ.	492	
Հէրքոյի Ջրի Ընկ.	259	—
Փրամվէյի Ընկ.	493	—
Բէյ տի Ֆոնդիէ Լիժր.	204	25
—		
ՓՈՒՆԱՆԱԼԵՒՄ		
Լոնտոն 3 ամիս	[illegible]	1/8
» » » չէք	109	12
Բարիզ » »	23	17
» » » չէք	23	—
Պերլին անմարդոտ չէք	18	74
Իտալիան Աւստրիական	21	81
—		

ԴՐԱՄ Ն. ԸՆԹԱՑՔԸ		
Անգլ. Ոսկի	110	07
20 Ֆրանգնոց	87	25
20 մարքնոց	107	15
Բոլ Էմբերիալ	90	15
Քրմիցց	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	108	01
Մէճիտիէ քառորդ	106	20
Մէճիտիէ մանրուք	103	35
Գէշլիք	103	10
Մէճիտիէ	105	20
Բուլգարի արծաթ	68	20
Հելլին	109	10
Ֆր. արծթ. Ֆրնս.	87	—
» » բուռնկն.	86	—
» » իտալկն.	83	—
Լեւ Հինա	09	—
Բուլգարի թղթադրամ	8	60
Դրօրին »	9	08
Մարք »	107	25
Տրաքմի »	37	30
Անգլ. ոսկի »	109	30
Ֆրանս. » »	87	20
Բուռնկն. » »	87	—
Գուլդ. » »	86	30
Իտալ. » »	85	20

Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺ

Բերա, Մեծ-փողոց, Կալաթա Սերայի դպրոցին դէմ, թիւ 200

Գշ. Եշ. Շբ. օրերը առաւօտուն կանուխէն մինչեւ երեկոյ ժամ 11½։

Բշ. Դշ. Ուր. օրերը 6էն 11½։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ
ԿԵՆԱՑ, ՀՐԴԵՀԻ, ԾՈՎՈՒ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՎԻԵՆՆԱ 1860ԻՆ

Գրասենեակ Հաճօբուլօ խան, թիւ 52, 53, 54, 55, 56

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ՝ Գ. ՖԵՐԱՏԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը.— 35 տարեկան մէկը որ կ'ուզէ ապահովագրուիլ Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆրանկ եւ քսանւեհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրանկ պիտի վճարէ. ու պայմանաժամուն պիտի ստանայ 31266 ֆրանկ հնչուն դրամ ամբողջովին։ Իսկ եթէ մեռնի զոր օրինակ, 10 տարիէն, իւր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի ստանան 21314.62։

Այս տեսակ գումարները ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, եւ Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումը կ'երաշխաւորէ իւր բոլորովին։

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԹԷՅԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Պոլիս, Պանչէ Դարբուն, Ճեյալ պէյ խանին կից, թիւ 10

ԱԶՆԻՒ ԹԷՅԵՐ

ԱԺԱՆ ԹԷՅԵՐ

ԹԷՅԻ ԸՆՏԻՐ ԽԱՌՆՈՒՐԴՆԵՐ

ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ-ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ԹԷՅԻ ԽԱՌՆՈՒՐԴՆԵՐԸ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ՏԵՍԱԿՈՎ ԵՒ ԳԻՆՈՎ

MARQUE DEPOSÉE

Գաւառներէ կ'ընդունուին ամէն քանակութեամբ յանձնարարութիւններ կը կատարուին ժամանակի ճշդապահութեամբ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ԳԻՐՔԸ
ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԵՐ

Հարպիկ քերականէն ետքը, ընթերցանութեան եւ վարժութեան համար միակ դասագիրքն է։ Գինը 60 փարայ։

Կեդրոնատեղի ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԴՐԱՏՈՒՆ

Ա. ՏՊԷՏ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԹԱԳՈՒՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ

ԳԻՆ 20 ՂՐՇ. Թարգմանեց Ն. ՃԻՎԱՆԵԱՆ ԳԻՆ 20 ՂՐՇ.

Դիմել ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԴՐԱՏՈՒՆ, Կ. Պոլիս, Մերճաւ փողոց թիւ 57

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Շատերը կը հարցնեն թէ կարճ միջոցի մէջ Անգլիերէն կամ Ֆրանսերէն սորվելու համար ՄԱՅՍԹԵՐՍԱՖԹ ՍԻՍԹԷՄԸ ո՞ւրկէ առնելու է։

Մի միայն ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԴՐԱՏՈՒՆԷՆ, երբ 30 ղրուշ դրկէք, առանց թղթատարի ծախքի ձեռքերնիդ կը հասնի ապահովաբար։rq

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

դրատուցակը ձրի կը տրուի փափաքողներու

25—30

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺ

Պոլիս, Պանչէ Դարբուն, Պին-Պիր-Զէյնիտին դիմաց

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իմատիէ, Տողրամաճը փողոց իր բնակարանը։ Այէն օր 5—11 դիմել Պոլիս, Պանչէ Քարբուն Պին-Պիր-Զէյնիտին դիմաց

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

Ս. ԱՍՏՎԱԾԱՏՈՒՐԻՆ ԵՒ ՕՐԻՐ
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՌԱՋՆԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՈՒԷՍԴԷՐՆ
Western Assurance Company

ՀՐԴԵՀԻ ԴԻՄ ԱՌԳ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ 1851ԹԻ

Հաստատուած Միացեալ Նահանգներու մէջ Անգլիոյի 6,000,000

Պարարտ դրամ եւ տարեկան հասոյթ » » 1,250,000

Վճարուած նպաստներու » » 410,000

Հրդեհներու դէմ ապահովագրութիւնը 100,000ի աւելի չէ։

Ապահովագրեալ ընկերութեանց դրամագլուխը

Վնասները անուշադիր մնալ եւ անմիջապէս կ'հատուցանէ։

Ներկայացուցիչ թուրքիոյ ԴԱՒԻԹԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Գլխաւոր Գործակատար, Պահեստի խան, 20, 21, 22

Գործակատարներ՝ Գ. Գերմ. ընկերութեանց պատասխանատու

Գործակատարներ՝ Գ. Գերմ. ընկերութեանց պատասխանատու

Գ. Գ. — Գաւառներուն մէջ գործակալներ կը պահանջուին։

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄԵՆԱՍԷ & Cie
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԹՂԹԵՂԻՆԵՐՈՒ

Պոլիս, Մարմարաճքարտ, թիւ 8—10

Մասնաճիւղ Գալաթիոյ մէջ

Թ. Ղ. Ա. Ա. Ա. Ն. Ի. Ն. «ՀԱՍԱԹ Ի. Ն.»

Մանուածիկ Ղալաթիոյ մէջ, Մեծ-փողոց թիւ 25 ◆ Մանուածիկ Փոքր, թիւ 25

Փ. Ա. ԳԱՍՊԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂԱՐԻՆ ԵՒ ՆԵՐԿԵՐՈՒՆ

Պոլիս, Մարմարաճքարտ, Չարշըքը խան թիւ 24

Մեծ մեքենաներու եւ դեղերու

Թարմութիւն եւ գոտեմարտ երաշխաւորեալ

Գնահատ վերջին

Դիմեցէք պարկեշտ ապրանքներ

Գաւառներէ յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին

Ե. Ն.

◆ Կը կատարուին ցնցողական գործեր

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐՔ

Ղալաթիա, Մէրթէկպանի փողոցՃէպիրխանէն

ՄՕՐԻՍ ՖԱՀՐԻՃԻ

Թարգմանութիւն ամէն լեզուի

ՄՕՐԻՍ ՖԱՀՐԻՃԻ

Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին ատամնաբուժական աշխատանոցի համար հարկ եղած բոլոր գործիքները, ինչպէս նաեւ քաուչուշ, սիման, ամալկամ, Բարիզի գամ, եւն։

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՒՄՈՎ

Թուրքիոյ ամէն կողմերը կը զրկուին սոյն ապրանքները

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆ ԱԲՕԼԼՕՆ
ՆՈՐԻՆ ՎԵՀԱՓԱՌ ԿԱՅՍԵՐ ՆԿԱՐԻԶՔ
(ԳԻՒԼՄԻԷԶԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ)

ՍԻՄՈՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ, արուեստագետ-նկարիչ

Բերա, Մեծ փողոց թիւ 397, Պազար Ալրմանի դէմ

6 «Գապինէ» յանձնարարութիւն տուողին ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆՔ 30×40 հարիւրորդամեթր մեծութեամբ իր կենդանագիրը։

12 «Գապինէ» յանձնարարութիւն տուողին ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆՔ 50×60 հարիւրորդամեթր ծաւալով ԲՆԱԿԱՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ իր կենդանագիրը։

6 հատ Աբօլլօն քառթ փոքր ծաւալ 10 ղրշ.

6 » Աբօլլօն քառթ «բրոմբնատ» ծաւալ 20 »

Ցաճախորդը իրաւունք ունի մերժելու այն «Ակրանտիսմանը» որն որ իրեն ընտրած օրինակին համանման չըլլայ։

ՄԻՇԷԼ ԹԻՖԼԻԶԵԱՆ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ
ԵՒ
ԱԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 91

Այս վաճառատան մէջ, որ քիչ տեսնուած մը միջոցին կրցաւ առաջնակարգ գիրք մը գրաւել մեր հրապարակին վրայ, թէ՛ իր ծախած ապրանքներուն դեղեցկութեան ու տոկունութեան, եւ թէ՛ գիներու անհամեմատ աժտութեան պատճառաւ, կը ծախուին ամէն տեսակ վիրաբուժական եւ ակնաբուժական գործիքներ։

ԳԻՆԵՐԸ ՇԱՏ ԶԱՓԱՒՈՐ

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառուած

ՀԷՐՃԱՑԻ ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ ՀԷՐՃԱՑԻ

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ ՅԱՃԱԽՈՐԴԱՑ

ԴԻՒՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ

ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ

ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՆԵՐ

ՈՒՆԵՆԱԼ ԴԻՄԵՑԷՔ

Պոլիս, Ոսկերչաց Շուկայ

Մեծ-Փողոց թիւ 13

Հէրճացի վաճառատունը ունի եւրոպական ճաշակով պատրաստուած գոհարեղէններ, ամէնքն ալ առաջնակարգ ըլլալու պայմանով։

Հէրճացի վաճառատան գիները անմրցելի են։

Հէրճացի վաճառատունը ունի արծաթեղէն ապրանքներ։

Հէրճացի վաճառատունը ունի ժամացոյցներ եւ արծաթեայ գաւազաններ։

ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ

Հարիւրին 20 կանխիկ, մեծաքանակ համար չափաւոր։ Հարիւրին 5 վճարում կանխիկ գնողին համար հարիւրին 5 զեղչ։

Գործածուած գոհարեղէնները եթէ վնասուած չեն, հարիւրին 10 զեղչով եւս կ'առնուին։

«ԾԱՂԻԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (56)

ԿԱԹՆԱՎԱՃԱՌ ԱՂՋԻԿԸ

Բ. ՄԱՍ

Ե.

ՄՕՆՖԼԻՕՐՄԷԶԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Պէոթրան ձին իր կամքին կը թողու որ երթայ, ու ինք կը դիտէ չատ մը գեղեցիկ վայրեր՝ որոնք ամայի են բայց դեռ կոյս, եւ անիպոթ կը կենայ բաւական ատեն անոնց առջեւ հեռաքրքրութիւնով դիտելով զանոնք, երբ ինքզինքը պզտիկ գեղեցիկ առուակի մը առջեւը կը գտնայ, որուն անդիի կողմը պզտիկ անտառ մը կայ։ Առուակէն կ'անցնի, եւ տնակին դռան առջեւ կանգ կ'առնէ։

Փոքրիկ մանչ մը այծի մը հետ կը խաղայ հոն, ու քիչ մը անդին մատաղատի աղջիկ մը կարագ կը ծեծէ, եւ աւելի խորը, տարիքոտ կին մը պտուղներ կը գտէ կողովի մը մէջէն։

Պէոթրան իր ձիին վրայէն ակնարկներով ներքը կը թափանցէ այդ դռմին, ու դա դիւղական տեսարանը կը սկսի դիտել։ Ցանկարծ աղջիկը աչքերը վեր կ'առնէ, ու Մոնֆլէոմէլի ձիաւորը նշմարելով անոր դէմը կը վազէ պօռալով։

—Զե՛ս սխալիր, Պ. Պէոթրա՛ն է...

Եւ միւսոյն ատեն աղջիկն ակնարկները ճամբուն երկայնքը կ'երկարեն, ուրիշ ձիաւոր մը ալ նշմարելու համար։

Պէոթրան կը ճանչնայ Տրնիզը, ու չնորհալի, եւ յարգալից բարեւ մը տալով անոր կ'ըսէ,

—Աստուած տուաւ որ ամէնէն յարմար տեղը կանգ առի։

—Նե՛րս հրամեցէք, կ'ըսէր Տրնիզ՝ որուն ակնարկները անդադար ճամբուն վրայ կը պտտին։

—Օրիորդ, չատ պարկեշտ էք, բայց ես անանկ տեղ մը գտնալ կ'ուզեմ, ուր կարենամ ձիս ու ինքզինքս զովացնել։

—Մեր տունը պիտի գտնէք այն ամէն բաները՝ որոնք պէտք կրնան ըլլալ ձեզի։ Ասանկով ցաւ չպիտի զգայիք, տեսնելով որ ուրիշ տեղ մը կ'երթայիք, անանկ չէ՞ մօրաքոյր։

Պէոթրան երիտասարդ աղջկան քաղաքավար վարմունքներուն չդիմադրեց։ Զարմացաւ բուն իսկ իր առնուելուն անուանելուն, եւ մտածեց թէ, Թերեսա Տարվիլ զինքը ծագրելով արտասանած էր անոր։

Երբ Պէոթրան ձիէն վար կ'իջնէր, աղջիկը իր մտրաքորին քովը վազեց, անոր ըսելու համար որ, պէտք էր աղէկ վարուիլ նոր եկողին հետ, որովհետեւ անիկա Օկիւսթին սերտ բարեկամն էր։ Ֆուսոսի մայրը ոտքի ելաւ, ու Պէոթրանին առջեւն ելաւ խոնարհութիւն ընելու՝ որ չէր հասկնար ա՛յդքան քաղաքավար վարմունքներուն չարժանի թը։

Զին ախոռը տարուեցաւ եւ պզտիկ տղան, իր ածին քովէն հեռացաւ Պէպէլին քով երթալու համար։ Տրնիզ ալ պզտիկ սենեակ մը առաջնորդեց Պէոթրանը, եւ անմիջապէս գինի հրամցուց անոր։ Այդ պահուն Ֆուսոսի մայրը ձուածեղ մը եփեց առանց պարանքով, որովհետեւ Պէոթրան բան էր թէ, չատ կը փափաքէր քիչ մը ձուածեղ ճաշակել։

Տրնիզ ուրախութենէն ինչ ընելը չէր գիտեր որ երիտասարդին վրայ լաւը պիտի առնէր, բայց կը սպասէր որ մօրաքոյրը դուրս ելլայ քիչ մը, որպէս զի կարենար ազատ համարձակ խօսիլ քիչ մը։ Զէր գիտեր թէ ինչպէս իսօք բանար Պէոթրանին՝ որ կը կարծէր թէ Օկիւսթին կողմէ զրկուած էր, Բօքօին վրայ տեղեկութիւններ առնելու համար, եւ կը սպասէր որ Պէոթրան սկսէր իսօսիլ, բայց որովհետեւ անիկա իր կերուխումովը զբաղած էր, Տրնիզ որոշեց խոսակցութեան կապը քակել։

—Պարոնը զրկեց ձեզի անտարակոյս, հասկնալու համար որ Բօքօ աղէկ է, եւ թէ իրեն՝ ինձի յանձնած դրամը աղէկ գործածե՞ր եմ անոր համար, անանկ չէ՞։

Պէոթրան մէկէն կը պարպէ գինին գաւաթը, եւ դան ուժգին սեղանին վրայ դնելով կ'ըսէ.

—Պզտիկ գիւղի մը համար չիտակը չա՛տ է անգամ ան գինին։

—Զլսեցէ՞ք մի՞թէ, պարո՛ն, յարեց Տրնիզ ուրկչոտ կերպով։

—Ներեցէ՛ք, աւելի լաւ պիտի ըլլար եթէ սապէս ըսէիք որ, չհասկըցա՞ք խօսքս,որովհետեւ, թէպէտ լսեցի եւ սակայն չհասկցայ ըսածնիդ։

—Կը հարցնեմ ձեզի այն պարոնին մասին՝ որ ամէնէն առաջ կտրգով, եւ երիտասարդ անդամ տիկին Տէսթիվալին տունը տեսայ։

—Ի՞նչ ըսել կ'ուզէք, Օկիւսթ Տարվիլի՞ համար։

—Ա՛հ, ուրեմն Օկիւսթ Տարվի՞լ կը կոչուի այդ երիտասարդը։

—Ի՞նչ, անոր անունը չէի՞ք գիտեր՝ ու իմ՞ն գիտէիք ուրեմն միայն։

—Պատճառը այն է որ, երկու անգամ ձեր անունը արտասանած է ինձի, ու իմ մտքէս չէ ելած։

—Շա՛տ աղնիւ էք օրիորդ։

—Պ. Օկիւսթ Տարվիլ այսօր ձեզի չեկա՞ւ։

—Ներեցէք, հոս մօտերն է, եւ քիչ առենէն կը հասնի հոս։

—Հոս է եղեր, քիչ առենէն պիտի տեսնամ ուրեմն զինքը, բաւ ինքներեն Տրնիզ ուրախութենէն ցատկտելով, եւ յայտնի չընելու համար իր յուզումը, յարեց անտարբեր երեւոյթով մը։

—Ա՛հ, հարցնելուս պատճառը ան է որ, ձեզի մինակ տեսնելով կարծեցի թէ ալ իրարմէ զատուած էիք։

—Կարելի՞ է որ աշխարհի մէջ ես բաժնուիմ իմ տէրէս, ու միակ բարերարէս, անձ մը՝ որ ամէն բան կ'ընէ ինձի համար, ու մինչեւ հիմա իր բարեկամը կը կոչէ զիս։ Ասուա՞ծ չընէ, չէ՞ սիրուն աղջիկս. ես անանկ կապուած եմ Պ. Օկիւսթին՝ ինչպէս որ իմ դանակս փակած է իր կոթին։ Եւ տակէ զատ, աշխարհի՞ վրայ՝ իրմէ զատ մէ՞կը չպիտի կրնայ զիս իրմէն զատել։ Բայց չատ հանգիստ է՝ սիրտս, անոր համար որ, բերնով բաներս անկեղծ են բոլոր, եւ անիկա արդէն աղէկ կը ճանչնայ ինձի։

Տրնիզ կը չորցնէ քանի մը կաթիլ արցունքները, որոնք թրջած էին իր աչքերը, ծեր դինուորականին անձնուիրութիւնը տեսնելով, յետոյ, Պէոթրանին ձեռքերը բռնելով, ու իրենիններուն մէջ սեղմելով, ըսաւ։

—Ա՛հ, ինչ աղուոր են ձեր բաները, պարոն Պէոթրա՛ն, որքա՛ն ազնիւ բան է մէկը այդպէս սիրելը։

—Կը զարմանա՞ք միթէ իմ վրա, միթէ կը կարծէք որ պարոն Օկիւսթի արժանի չէ՞ այսքան սիրուելու։

(Շարունակելի)

Աւարտեցաւ Ա. ՍԱՓԱՆԵԱՆ

Տպագրութիւն Սագաեան Տպարանի